

Mania Al Khatib
Brahim Oubamouh
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto
Tulkki (AMK), asioimistulkkaus
Opinnäytetyö, 2021

LAPSIPERHEET -ESITTEEN KÄÄNNÖSTYÖ

Suomi-arabia

TIIVISTELMÄ

Mania Al Khatib ja Brahim Oubamouh
Lapsiperheet -esitteen käännöstyö suomi–arabia
66 sivua, 2 liitettä
Syksy 2021
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto
Tulkki AMK

Opinnäytetyön tarkoituksena on kääntää Kansaneläkelaitoksen Lapsiperheet -esite arabian kielelle. Esite oli laadittu selkosuomella. Opinnäytetyön tavoitteena on, että Kelan viesti välittyy tarkasti ja kattavasti sekä ymmärrettävästi Suomessa asuvalle arabiankieliselle yhteisölle. Opinnäytetyötä ohjasi työelämän puolelta Kelan asiakkuuksien kehittämissyksikön suunnittelija.

Opinnäytetyö on käännöstyö, joka koostuu kahdesta osasta: varsinaisesta käännöksestä sekä opinnäytetyön raportista, jossa käsitellään käännösteorioita ja -strategioita sekä esitellään tehtyjä käännösratkaisuja. Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään aluksi Kelaa ja suomalaista sosiaaliturvajärjestelmää, sekä esitellään käännöksen kohdekielen maiden sosiaaliturvajärjestelmiä.

Käännöksessä otettiin huomioon se, että vaikka kyseessä on yksi kohdeteksti, kohdekuultuureja on monta. Kääntämisen ensimmäisessä vaiheessa piti päättää, minkä maantieteellisen alueen arabiaa käännöksessä käytetään. Tätä varten tehtiin pilotti, eli annettiin käännöksen kahdelle arabiankieliselle luettavaksi ja kommentoitavaksi. Sillä varmistettiin, että teksti on helposti ymmärrettävä sekä Lähi-Idästä että Pohjois-Afrikasta tulleille.

Opinnäytetyön tuloksena syntyi arabiankielinen käännös Lapsiperheet -esitteestä. Siinä käytetty arabian kieli on helppolukuista. Käännös helpottaa myös Kelan asiakaspalvelua ja samalla tarjoaa asioimistulkeille, kääntäjille ja alan opiskelijoille tukevaa ja luotettavaa aineistoa, joka palvelee mahdollisemman monta arabian kieltä puhuvaa henkilöä.

Asiasanat: Kela, arabia, selkokieli, sosiaaliturva, esite, tekstilajit, käännös, tulkkaus, lapsiperheet, skopos, käännösteoria, käännösstrategia.

ABSTRACT

Mania Al Khatib & Brahim Oubamouh

Benefits for families with children, guide translation from Finnish language into Arabic

66 pages and 2 appendices

Autumn 2021

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree in Humanities Community Interpreting

Community Interpreter

The purpose of the thesis was to translate into Arabic the brochure Benefits for families with children produced by the Social Insurance Institution of Finland (Kela). The brochure had been prepared in simplified Finnish. The aim of the thesis was to ensure that Kela's message is conveyed accurately, comprehensively and clearly to the Arabic-speaking community living in Finland. The thesis was supervised by the designer of Kela's customer development unit.

The thesis is a translation work that consists of two parts: the actual translation and the thesis report, which deals with translation theories and strategies and presents the translation solutions adopted. The theoretical part of the thesis first deals with Kela and the Finnish social security system and introduces the social security systems of two of the Arab countries representing both sides of the Arabic geographical area.

The translation took into account the fact that although it is a single target text, there are many target cultures. The first step in the translation was to decide from which geographical area the Arabic would be used in the translation. To this end, a pilot study was carried out, and the translation was given to two Arabic speakers to read and comment on. This was done to ensure that the text was easy to understand for those from both the Middle East and North Africa.

As a result of the thesis, an Arabic translation of the Brochure Benefits for families with children was created. The Arabic language used in it is easy to read. The translation also facilitates Kela's customer service and at the same time provides supportive interpreters, translators and students in the field with supportive and reliable material that serves as many Arabic speakers as possible.

Keywords: Kela, Arabic, plain language, social security, brochure, text types, translation, interpreting, families with children, skopos, translation theory, translation strategy.

مانيا الخطيب و إبراهيم أوباموح
ترجمة دليل "التعويضات العائلية" من اللغة الفنلندية المبسطة إلى العربية
عدد الصفحات 66 و عدد المرفقات 2.
الدورة الخريفية لعام 2021
جامعة دياكونيا للعلوم التطبيقية
بكالوريوس العلوم الإنسانية
شعبة الترجمة الشفوية

الهدف من مشروع تخرجنا هذا هو ترجمة منشور عن التعويضات العائلية صدر عن مكتب الضمان الاجتماعي الفنلندي من اللغة الفنلندية إلى اللغة العربية. النسخة الأصلية كُتبت باللغة الفنلندية المبسطة. نسعى من خلال هذا المشروع إلى إيصال المعلومات التي يهدف مكتب الضمان الاجتماعي إلى إيصالها إلى الناطقين بالعربية بشكل دقيق وشامل ومفهوم. قامت بتوجيهنا و مواكبتنا في عملنا هذا في الجانب المتعلق بالحياة المهنية موظفة مسؤولة عن التخطيط في قسم تطوير خدمة الزبائن في مكتب الضمان الاجتماعي.

مشروع التخرج هو عبارة عن مشروع ترجمة تحريرية يتألف من جزئين: الأول هو ترجمة المادة المكتوبة نفسها والثاني هو تقرير عن مشروع التخرج عالجنا فيه نظريات الترجمة واستراتيجياتها، كما تطرقنا فيه أيضًا إلى الحلول اللغوية التي اعتمدناها. في بداية الشق النظري من مشروع تخرجنا تطرقنا إلى نظام الحماية الاجتماعية بفنلندا و تحديدًا إلى مكتب الضمان الاجتماعي -كيلا- والنظام الذي يقوم عليه، كما تحدثنا عن بعض أنظمة الضمان الاجتماعي في البلدان التي قدمت منها الفئة المستهدفة للترجمة.

أثناء اختيار الحلول اللغوية تم الأخذ بعين الاعتبار أنه بالرغم من كون النصّ موجّهًا إلى جمهور المهاجرين الناطقين بالعربية القاطنين بفنلندا، إلا أن هذه الفئة المستهدفة تعرف في داخلها تنوعًا ثقافيًا واسعًا و تباينًا كبيرًا في خلفياتها ومستوياتها التعليمية. لذلك كان يتوجب علينا في مسودة الترجمة أن نحدد المقاربة التي سوف نتعامل بها مع النص العربي، بحيث يكون في متناول المتلقي بغض النظر عن المنطقة التي جاء منها. لأجل ذلك لجأنا إلى عرض المسودة الأولى على شخصين ناطقين بالعربية من منطقتين جغرافيتين مختلفتين من العالم العربي لقراءتها والتعليق عليها، حتى نتمكن من معرفة مدى سلاسة النص و سهولة فهم مضامينه لدى أوسع فئة ممكنة من الناطقين بلغة الضاد، سواء كانوا ينحدرون من منطقة الشرق الأوسط أو من شمال إفريقيا.

أفرز مشروع تخرجنا عن منشور مُصاغ بلغة عربية يسهل فهمها من لدن الفئة المستهدفة، أي جمهور المهاجرين الناطقين بالعربية القاطنين بفنلندا. كما أنه يمكن لهذه الترجمة تسهيل عمل خدمة الزبائن في هذا المجال في مكتب الضمان الاجتماعي. كما أن نتائج مشروع تخرجنا هذا تقدم أيضًا مادةً علمية داعمة ذات مصداقية للطلاب و للعاملين في مجال الترجمة الشفوية و التحريرية.

الكلمات المفتاحية كيلا ، اللغة العربية، اللغة المبسطة، الحماية الاجتماعية، منشور، نوع النص، ترجمة، ترجمة شفوية، العائلات ذات الأطفال، نظرية سكوبوس، نظريات الترجمة، استراتيجيات الترجمة

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 MAAHANMUUTTAJAT JA SOSIAALITURVA.....	6
2.1 Maahanmuuttajat Kelan tilastoissa	6
2.2 Tausta ja kulttuuriset tekijät etuuskien hakemisessa.....	6
3 KELA JA SUOMEN SOSIAALITURVA	8
3.1 Kansaneläkelaitos, KELA.....	8
4 IRAKIN JA MAROKON SOSIAALITURVAJÄRJESTELMÄT	12
4.1 Irakin työeläke- ja sosiaaliturvavirasto.....	12
4.2 Marokon sosiaaliturvarahasto CNSS	13
5 ESITE JA SELKOKIELI.....	15
5.1 Esitteen kääntämisen erityispiirteet.....	15
5.2 Yleiskieli.....	15
5.3 Selkokieli ja sen tarve	16
6 KÄÄNNÖSTEORIAM JA KÄÄNNÖSTRATEGIAM	17
6.1 Kääntäminen ja tulkkaus	17
6.2 Käännösteoriam.....	17
6.2.1 Lingvistiset käännösteoriam.....	17
6.2.2 Kommunikatiiviset käännösteoriam.....	18
6.2.3 Skoposteoria	18
6.3 Käännösstrategiam	18
6.3.1 Kotouttavat ja vieraannuttavat strategiam.....	19
6.3.2 Pragmaattiset adaptaatiot	19
7 KÄÄNNÖSPROSESSI	20
8 LAPSIPERHEET-ESITTEEN KÄÄNNÖSPROSESSIN KUVAUS	22
8.1 Käännöstoimeksiänto ja käännöksen kohderyhmä	22
8.2 Lähtötekstin analyysi ja tiedonhaku	24
8.3 Haasteet.....	25

8.4 Raakakäännös ja pilotti	26
8.5 Arabiankielinen esitteen viimeistely.....	32
9 POHDINTA	33
LÄHTEET.....	35

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kääntää Kansaneläkelaitokselle, jäljempänä Kela, Lapsiperheet-esite suomen kielestä arabiaan. Alkuperäinen esite on selkokielen, mikä tekee käännoistyöstä haasteellisen. Opinnäytetyö on toteutettu parityönä. Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään aluksi Kelaa ja suomalaista sosiaaliturvajärjestelmää sekä esitellään käännoksen kohdekielen maiden sosiaaliturvajärjestelmiä. Suomen sosiaaliturvajärjestelmä eroaa suuresti Irakin ja Marokon järjestelmistä. Teoriaosuudessa käsitellään käänno prosessia, käännosteorioita ja -strategioita sekä esitteen kääntämiseen liittyviä erityispiirteitä. Koska suomenkielinen esite on selkokielen, selkokieli on osa teoriaosuutta. Seuraavaksi opinnäytetyössä kuvataan kyseisen esitteen käänno prosessi, joka pohjaa opinnäytetyön teoriaosuuteen. Käänno ratkaisuihin annetaan esimerkkejä ja ratkaisut perustellaan.

Käänno tulee tarpeeseen, sillä arabiankielinen yhteisö Suomessa on kasvanut voimakkaasti viimeisten vuosien aikana. Tilastokeskuksen mukaan Suomeen on muualta muuttanut viime vuosikymmenellä kymmeniä tuhansia ihmisiä ja heidän keskuudessaan arabiaa puhuttiin vieraista kielistä kolmanneksi eniten vuonna 2019. Arabiaa puhuvien määrä on kasvanut Suomessa kaikkien nopeimmin. (Tilastokeskus, 2020.) Tulkkauskokemuksemme mukaan Monet lapsiperheet eivät hae tukia, joihin ovat oikeutettuja. Arabiankielistä esitetä ei ole saatavilla eivätkä nämä perheet ole siksi tienneet, että ne olisivat oikeutettuja tukiin. Lisäksi olemme huomanneet, että suuri osa Kelassa asioimisen ajasta tulkatuissa tilanteissa kuluu nimenomaan Kelan etuuksien selittämiseen ja hakemiseen.

Opinnäytetyö hyödyttää myös asioimistulkkaus ja kääntämisen opiskelijoita, näiden alojen opettajia, ammattitulkkeja ja kääntäjiä. Työn tavoitteena on myös auttaa edellä mainittuja ammattiryhmiä käyttämään vakiintuneita ja helposti ymmärrettäviä vastineita Kelan tuille, jotta vuorovaikutus ja viestin välittyminen parantuisivat. Arabiankielinen lapsiperheiden tuet -esite löytyy jatkossa sähköisenä versiona Kelan verkkosivuilta.

2 MAAHANMUUTTAJAT JA SOSIAALITURVA

2.1 Maahanmuuttajat Kelan tilastoissa

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa asui vuonna 2019 Tilastokeskuksen mukaan 423 494 ulkomaalaistaustaista ja vieraskielisten osuus Suomen väestöstä oli vuoden 2019 lopussa 7,5 prosenttia (Tilastokeskus, 2020). Nämä luvut heijastuvat myös sosiaaliturvan tarjoamiin etuuksiin niin, että Helsingin yliopiston julkaiseman Kelan tuoreen tutkimuksen (2020) mukaan maahanmuuttajat saivat vuonna 2018 yhteensä 13 prosenttia erilaisista sosiaalietuuksista kaikista Kelasta jaetuista etuuksista. (Jauhiainen ym., 2020, s. 30). Etuuksien saaminen edellyttää niiden hakemista. Fakta on se, ettei kukaan voi hakea mitään etuutta, jos ei edes tiedä, että se on haettavissa. Useita etuuksia jää hakematta sen vuoksi, että niihin oikeutetut ihmiset eivät ole tietoisia oikeuksistaan. Esimerkiksi työssä olevat ihmiset eivät välttämättä tiedä, että he voivat hakea tiettyjä etuuksia.

2.2 Tausta ja kulttuuriset tekijät etuuksien hakemisessa

Perheen elättämisen ja perustarpeiden turvaaminen on pääosin isän vastuulla arabiankielisissä maissa, ja se onnistuu yleensä vain työtä tekemällä. Lasten vastuulla on iäkkäistä vanhemmista ja heidän asumisestaan ja terveydenhuollostaan huolehtiminen. Marokossa työntekijälle maksetaan esimerkiksi työeläkettä tai lapsilisää ja hänet on vakuutettu työtapaturmien varalta. Marokossa työterveyspalvelu kattaa myös työntekijän perheenjäseniä mukaan lukien omat vanhemmat.

Tämän takia Suomeen muuttanut arabiakielinen henkilö ei välttämättä osaa edes kuvitella, että työssäkäyvällä ihmiselläkin voi olla oikeus saada esimerkiksi toimeentulotukea puhumattakaan vanhempainvapaasta tai asumistuesta tai muista etuuksista. Kela on tehnyt aktiivisesti töitä esitteiden ja sisältöjen selkokielisyyden eteen juuri siksi, että mahdollisimman moni saisi tietoa heille kuuluvista etuuksista. Maahanmuuttajat ovat kuitenkin vain yksi selkokielen kohderyhmistä.

Monissa kulttuureissa avun pyytämistä pidetään heikkouden merkinä. Taloudellista tukea on haettava lainan muodossa, sillä muuten sitä voidaan pitää äärimmäisen epäkunniallisena tai jopa kunniaa loukkaavana, mikä ei sovi kulttuurin mieskuvaan. Maahanmuuttaja voi hakea tietyn etuuden vasta, kun hän tietää mikä se on ja ymmärtää sen perusteen ja tarkoituksen. On äärimmäisen tärkeää, että tieto Kelan etuuksista löytyy omalla kielellä. On myös oltava erittäin tarkka ja varovainen kun etuuksia kääntää suomesta arabiaan, jottei etuus kuulostaisi hyväntekeväisyydeltä ja sen hakija kerjääjältä. Monessa käänöksessä ja tulkkaus-tilanteessa huomaa, ettei tulkki tai kääntäjä oikeastaan tiedä, mikä ero on tuella, korvauksella tai avustuksella, ja käyttää kaikista edellä mainituista sanoista samaa vastinetta.

3 KELA JA SUOMEN SOSIAALITURVA

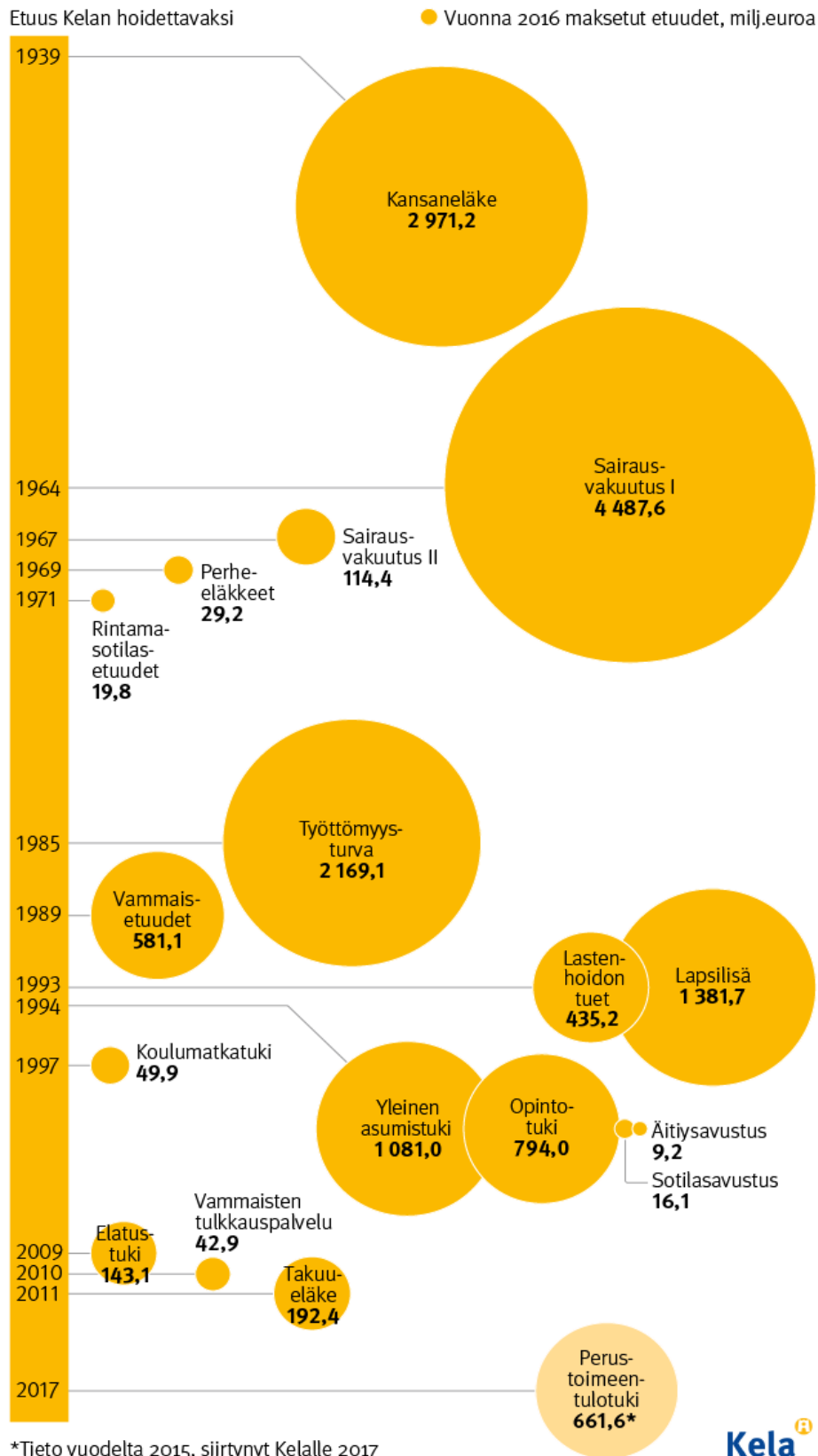
Sosiaaliturvaan liittyvä lainsäädäntö ja järjestelmän kehittäminen on sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla. Sosiaaliturvan tarkoituksena on turvata ihmisille riittävä toimeentulo ja huolenpito kaikissa elämäntilanteissa. (STM, 2021.)

Sosiaaliturva koostuu palveluista ja toimeentulon turvaavista etuuksista. Suomen toimeentuloturvajärjestelmä on pääosin vakuutusperusteinen. Suomen sosiaaliturvaan kuuluvat ne henkilöt, jotka asuvat Suomessa vakinaisesti tai työskentelevät Suomessa. Asumiseen perustuvasta sosiaaliturvasta vastaa Kansaneläkelaitos eli Kela, ja sen lisäksi kunta. Työntekoon perustuvasta sosiaaliturvasta vastaavat myös Kela, työttömyyskassat, eläkevakuutuslaitokset ja yksityisvakuutusyhtiöt. (Kela 2019.)

3.1 Kansaneläkelaitos, KELA

Vuonna 1937 Suomeen perustettiin eläkelaitos, joka on huolehtinut ainoastaan kansaneläkkeiden maksamisesta ja siksi sitä kutsutaan Kansaneläkelaitoksi, eli Kelaksi. Myöhemmin toiminta on laajentunut ja uudistunut siten, että Kela on muuttunut eläkevakuutuksen toimeenpanijasta kaikille tarkoitetun perusturvan ja sosiaalisen turvan takaajaksi. (Kela, 2018.) Kelan toiminta-ajatus on se, että Kela turvaa väestön toimeentuloa, edistää terveyttä ja tukee itsenäistä selviytymistä (Kela, 2016). Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat esimerkiksi lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus, kuntoutus, työttömän perusturva, asumistuki, perustoimeentulotuki, opintotuki, vammaisetuudet ja vähimmäiseläkkeet. Eduskunta valvoo Kelan toimintaa. (Kelan vuosikertomus, 2019, s. 5.)

Kelan etuudet vuodesta 1939 ja vuonna 2016 maksettujen etuuksien euromäärät

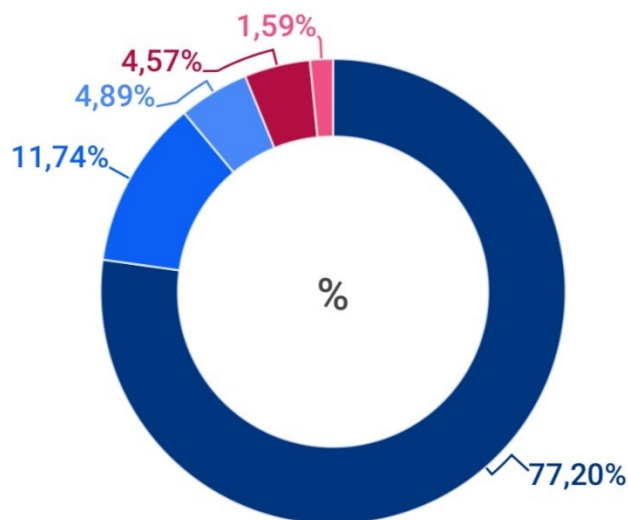

Kuvio 1: Kelan historia (Kela, 2018).

Valtio on Kelan suurin rahoittaja. Kuvio 2 näyttää, miten Kelan maksamat etuudet rahoitettiin vuonna 2019.

Kelan etuuksien ja toimintakulujen rahoitus vuonna 2019

- Valtion ennakot etuuksiin ja toimintakuluihin, 11 815 milj. €
- Vakuutettujen päiväraha- ja sairaanhoitomaksu, 1 797 milj. €
- Kuntien suoritukset, 749 milj. €
- Työnantajien sairausvakuutusmaksu, 700 milj. €
- Työttömyysvakuutusmaksu ja muut tuotot, 243 milj. €

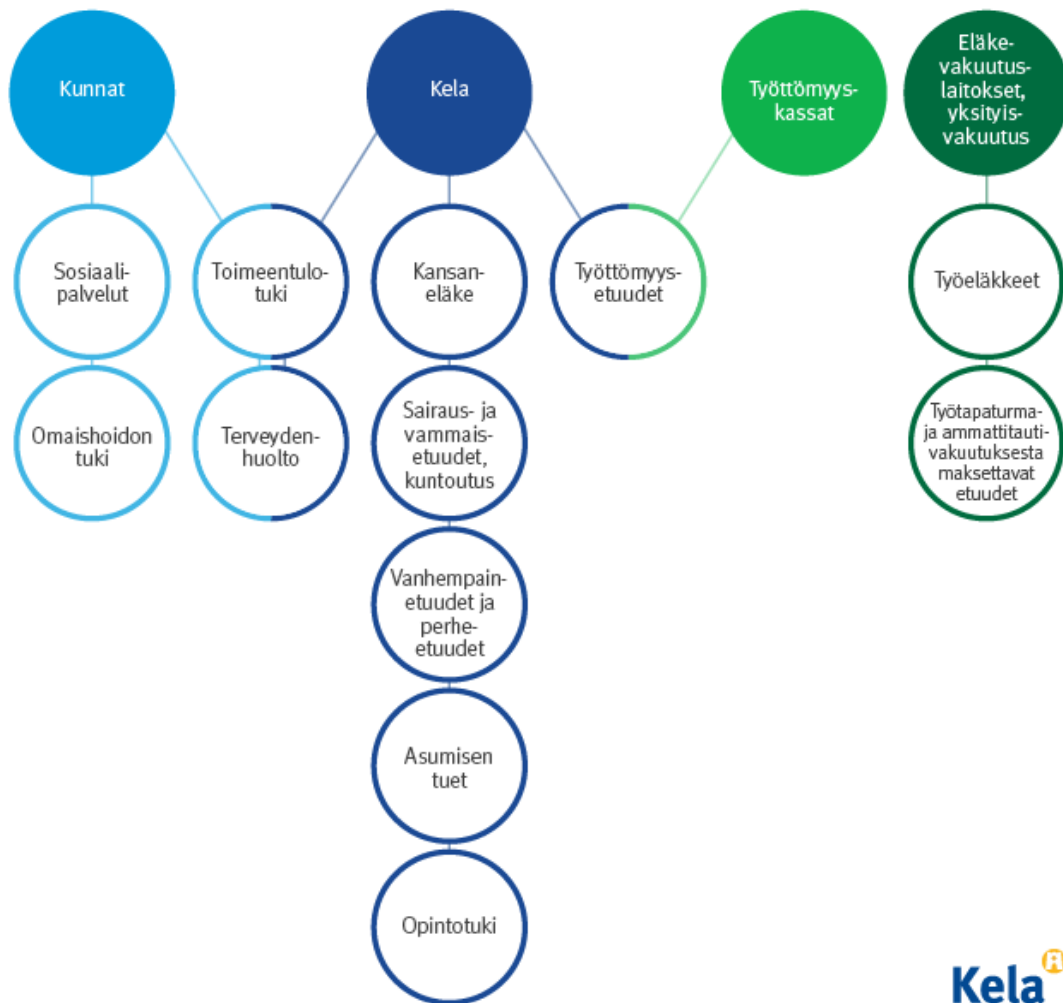

Kuvio 2: Kelan rahoitus 2019. Lähde: Kela

Suomalaisen sosiaaliturvan toimeenpanijat ovat Kelan lisäksi kunnat, TE-hallinto, työttömyyskassat, työeläkelaitokset, vahinkovakuutusyhtiöt ja työllisyysrahasto, joka kustantaa aikuiskoulutustukea. Edellä mainitut toimijat toimivat samassa kokonaisuudessa ja tarjoavat sekä perus- ja ansioturvaa että palveluita. Asumiseen perustuva sosiaaliturvaa rahoitetaan pääasiassa kunnan veroilla ja valtionosuuksilla. Ansioperusteisten etuuksien osalta rahoitus hoituu pääasiassa työntekijöiden- ja työnantajien maksamilla vakuutusmaksuilla. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2021.)

Suomen sosiaaliturva

●● Asumiseen perustuva sosiaaliturva
 ●● Työntekoon perustuva sosiaaliturva

Kela

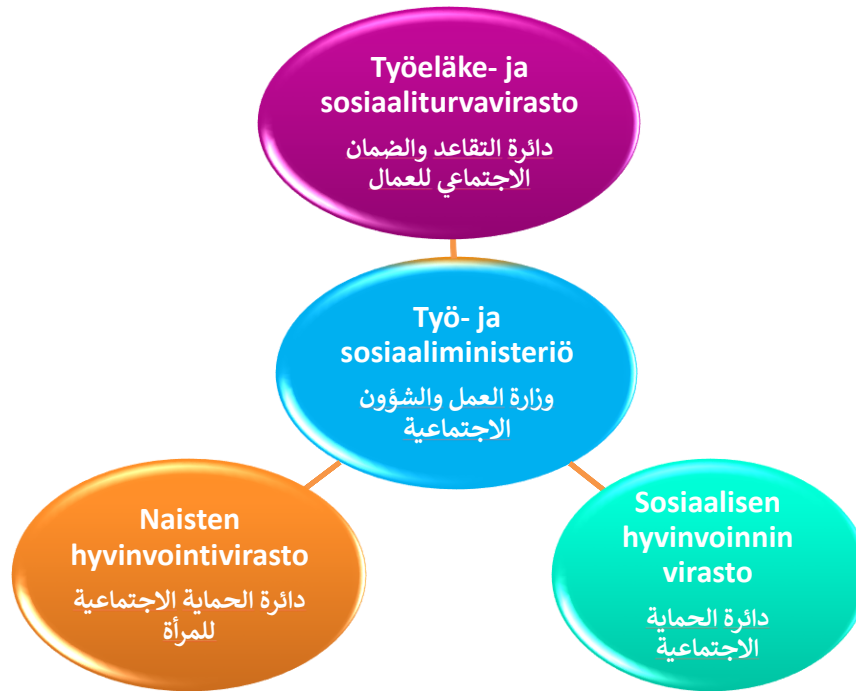
Kuvio 3: Suomen sosiaaliturva. Kansaneläkelaitoksen verkkosivu

4 IRAKIN JA MAROKON SOSIAALITURVAJÄRJESTELMÄT

Vertailtaessa Irakin ja Marokon sosiaaliturvajärjestelmiä suomalaiseen järjestelmään huomataan, että molemmissa maissa saa tukea, vaikkakin sen muoto ja nimi vaihtelevat.

4.1 Irakin työeläke- ja sosiaaliturvavirasto

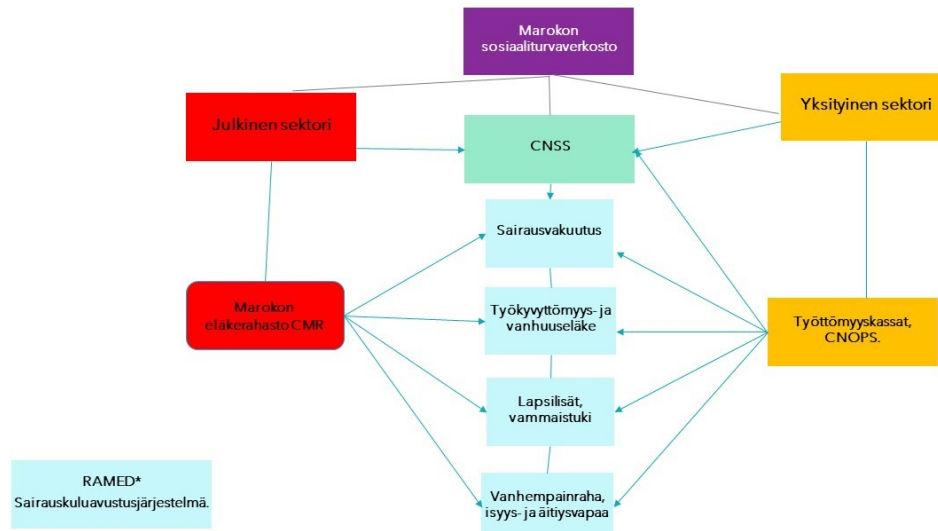
Kansainvälisen YK:n alaisen työjärjestön, ILO:n, mukaan (i.a) Irakin sosiaaliturvaverkosto muodostuu kolmesta virastosta, jotka toimivat työ- ja sosiaaliministeriön alaisuudessa (Kuvio 4). Työntekoon perustuvasta sosiaaliturvasta vastaa työntekijöiden eläke- ja sosiaaliturvavirasto, joka on tavallaan työeläkevakuutuslaitos. Se tarjoaa julkisen sektorin työntekijöille erilaisia vakuutuksia kuten sairaus-, työtapaturma-, vanhuuseläke- ja henkivakuutusta. Vuonna 1971 voimaan astuva sosiaaliturvalaki velvoittaa työnantajaa tarjoamaan työntekijöille perheineen sosiaali- ja terveyspalveluita kuten päivähoido ja sairaanhoitopalvelu. Tarkoitus on myös, että tulevaisuudessa virasto kattaa myös yksityissektoria ja yksityiset elinkeinonharjoittajat. Työeläkettä saa kuitenkin alle 15 % työntekijöistä. Vuonna 2005 perustettiin دائرة الحماية الاجتماعية, sosiaalisen hyvinvoinnin virasto, jonka tarkoituksena oli tukea työelämän ulkopuolella olevia haavoittuvassa asemassa olevia yksilöitä ja lapsiperheitä. (Kadhim, 2017.) Haasteena on kuitenkin se, että Irakin tilanne on jatkunut epävakaina vuosikymmeniä, minkä seurauksena vuoden 2020 tietojen mukaan yli 31,7 % väestöstä elää alle köyhyysrajan (UNICEF, 2020).

•Kuvio 4: Irakin sosiaaliturvajärjestelmä (ilo.org, i.a)

4.2 Marokon sosiaaliturvarahasto CNSS

Marokon sosiaaliturvajärjestelmä jakautuu kahteen osaan: 1) tukipohjainen järjestelmä, jota valtio turvaa ja joka tarjoaa *sosiaalista suojelua* haavoittuvassa asemassa oleville yksilöille ja perheille, ja 2) Kansallinen sosiaaliturvarahasto CNSS "*Caisse Nationale de Sécurité Sociale*", joka tarjoaa pakollista työeläkevakuutusta työntekijöille. Kansallisen sosiaaliturvarahaston työeläkevakuutus ja sairausvakuutus kattavat koko perheen. (CNSS, 2019.) Sosiaaliturvarahastomalli on käytössä myös monissa muissa arabimaissa, kuten Tunisiassa ja Libanossa, ja sillä on sama nimi ja sama lyhenne.

Kuvio 5: Marokon sosiaaliturvaverkosto

*Ramed on vuonna 2002 aloitettu yleinen sairauskuluvakuutusjärjestelmä, johon kuuluvat työelämän ulkopuolella olevat kansalaiset. Se poistuu viimeistään 2025.

Marokon sosiaaliturvaverkosto on käynyt läpi viime vuosikymmenen aikana suuria muutoksia. Uudistusten myötä sosiaaliturva laajenee parhaillaan kattamaan myös työelämän ulkopuolella olevat kansalaiset ja maahanmuuttajat. Uusia etuuksia kuten elatustukea ja toimeentulotukea yksinhuoltajalapsiperheille alettiin maksaa. (Solidarisuus-, nais-, perhe- ja sosiaaliministeriö, i.a). Työttömyyspäivärahaa maksetaan nyt myös yksityiselle ja elinkeinonharjoittajille, kuitenkin enintään kuuden kuukauden ajalle. Opintotukea saa Marokossa ammattiopiston- ja korkeakoulun opiskelija, mutta sitä kutsutaan edelleen stipendiksi *منحة* vaikka sitä maksetaan kuukausittain ja koko lukuvuoden aikana. (9rayti, 2017.)

Irakin sosiaaliturvajärjestelmän onnistumisen esteenä ovat maan pitkään jatkunut turvattomuus, jälleenrakentamisen kallis ja pitkä urakka sekä korruptio. Marokon sosiaaliturva on hieman laajempi mutta kaipaa selkeyttämistä. Marokon valtiovarainministerin mukaan Marokon hallitus aloitti maaliskuussa 2021 sosiaaliturvajärjestelmänsä uudelleen rakentamisen viisi vuotta kestävä urakan. Tavoite on, että vuoteen 2025 mennessä jokaisella olisi perussosiaaliturva. (Marokon valtiovarainministeriö, 2021.)

5 ESITE JA SELKOKIELI

Käännettävä Lapsiperheiden tuet -esite on saanut Selkokeskuksen selkotunnuksen. Tässä luvussa tarkastellaan esitettä tekstilajina sekä esitteen erityispiirteitä käännöstyön näkökulmasta. Luvussa esitellään myös selkokielen erityispiirteitä sekä selkokieltä käännöksen kohdekielen, arabian, näkökulmasta.

5.1 Esitteen kääntämisen erityispiirteet

Rahdun (2011, s. 11–18) mukaan tekstilajit voidaan erottaa toisistaan tekstin tavoitteen-, tuottajan- tai vastaanottajan mukaan. Esite on informatiivinen painettu asiakirja, jossa on rajattu määrä sivuja ja lehtiä. Esite tarjoaa riittävän tietomäärän, jonka jälkeen lukija on valmis tekemään päätöksen. Kelan esitteen tapauksessa tämä päätös tarkoittaa sitä, onko lapsiperhe oikeutettu hakemaan tiettyä etuutta vai ei. Ikävalko (1995, s. 208) toteaa, että vaikka esiteteksti on ainakin osittain myyvää ja neutraalia, esitteen kirjoittajan pitää yrittää herättää lukijoiden kiinnostus sen sisältöön.

5.2 Yleiskieli

Yleiskielen kielimuoto on tarkoitettu kaikille kielen puhujille ja sitä käytetään Kotuksen mukaan (Kotimaisten kielten keskus) muun muassa uutisissa ja käyttöohjeissa ja tiedotteissa, joissa käsitellään asioita yleisellä tasolla. Tieteen termipankin mukaan erikoiskieli taas eroaa yleiskielestä lähinnä sanastonsa vuoksi. Erikoiskieli käyttää tietyn alueen, erikoisalan, asiantuntijaryhmän tai yksilön kielimuotoa. Osalle ihmisistä yleiskielen ymmärtäminen on vaikeaa, siksi Suomessa luotiin aivan oma suomen kielen muotonsa, selkokieli (Lamminmäki, 2020, s. 27). Selkeä kieli on eri asia kuin selkokieli.

5.3 Selkokieli ja sen tarve

Selkokeskuksen mukaan selkokieli on suomen kielen muoto, jonka sisältö, sanasto ja rakenne ovat mukautettua yleiskieltä, jotta myös ihmiset, joilla on vaikeuksia lukea tai ymmärtää yleiskieltä voivat lukea sen ja ymmärtää sen sisällön. (Kotus, 2020). Selkokieltä kehitettiin Suomessa 1980-luvulta lähtien kehitysvammaisten ihmisten käyttöön. Selkokeskuksen mukaan 1990-luvulla huomattiin, että selkokielestä voisi olla apua ja hyötyä myös muille ryhmille kuten vanhuksille ja maahanmuuttajille. Kyse on näin ollen selkeästä kielestä, jossa käytetään mahdollisimman vähän sanoja tarpeen mukaan. Selkokielessä vältetään ylimääräisiä sanoja ja mutkittavia lauseita. Selkokielen tekstin päämäärä on viestin helppo ymmärrettävyys. Viranomaisten viestinnässä esimerkkinä tässä Kelan selkokielen esitteen tavoite on, että lukija löytää helposti etsimänsä tietoja, voi lukea sen ja myös ymmärtää sen helposti ilman kielellisiä haasteita ja monimutkaisuuksia. Selkokielistäminen tarkoittaa tekstin sisällön, sanaston ja rakenteen muokkaamista, jotta sen lukeminen ja ymmärtäminen olisi helpompaa kuin yleiskieli. (Leskelä, 2015, s. 15.)

6 KÄÄNNÖSTEORIAT JA KÄÄNNÖSSTRATEGIAT

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton mukaan kääntäminen on yksi viestinnän lajeista, jossa ammattilaisen tehtävänä on lopulta tuottaa selkeä teksti kohdekielille erilaisiin tarkoituksiin. Kääntämisen lajeja on monia, esimerkiksi asiatekstien kääntäminen, audiovisuaalinen kääntäminen ja kirjallisuuden kääntäminen.

6.1 Kääntäminen ja tulkkkaus

Kääntäminen eroaa tulkkauksesta, siten, että kirjallisesta viestinnästä jää pysyvä jälki, jota ei voi muuttaa jälkikäteen, mutta tulkkkaus on suullista viestintää, jota voi muuttaa tai korjata tulkkauksilanteessa. Myös tulkkauksesta voi mahdollisesti saada palautetta asiakkaalta, mutta kääntämisestä ei yleensä, ellei ole tapahtunut merkittävää ja korjausta vaativaa virhettä.

Sekä kääntäminen että tulkkkaus ovat erittäin vanhoja ammatteja, mutta niiden roolit ovat olleet erilaisia eri aikoina. Alalla on tapahtunut suuria muutoksia 1900- ja 2000-luvuilla yhteiskunnallisten muutosten ja teknologian kehittymisen seurauksena. Erilaiset tekstit ja viestinnän muodot ovat osa kääntämisen alaa, ja käännoksiä sekä kääntämistä ja tulkkausta koskeva tutkimus muodostaa oman tieteenalansa, käännoستieteen. (Tiittula 2014, s. 2.)

6.2 Käännoستeoriat

Tiittulan (2014, s. 28–29) mukaan kääntäjä tarvitsee teoriapohjaa, jolla hän voi perustella käännoستratkaisujaan. Teoria tarjoaa myös selitysmalleja kääntäjälle, jotta hän pystyisi ratkaisemaan käännoستongelmia. Käännoستeorioita monia, mutta tässä työssä puhutaan kolmesta eri teoriasta.

6.2.1 Lingvistiset käännoستeoriat

Lingvististen käännösteorioiden mukaan teksti säilyttää sisältönsä, mutta noudattaa samalla kohdekielen normeja ja sääntöjä ja kiinnittää eniten huomiota tekstin sisältöön ja säilyttää sen merkityksen, eikä tavoitteena ole kääntäminen sanasta sanaan. Teknisesti käänнос on itsestään selvä, eikä se vaadi enempää kuin kahden äidinkielen erinomaisen osaamisen. (Vehmas-Lehto, 2002, s.35.)

6.2.2 Kommunikatiiviset käännösteoriat

Kommunikatiivisten käännösteorioiden mukaan huomiota on kiinnitettävä eniten erilaisten kulttuurien vaikutuksiin ja kääntäjän tulee taktikoida, jotta teksti vaikuttaisi lukijaan kohdekielellä samalla tavalla kuin se vaikuttaa lukijaan alkuperäisellä tekstillä (Helin & Yli-Jokipii 2008, s. 17).

6.2.3 Skoposteoria

Skoposteorian mukaan tärkeintä kääntämisessä on, että kääntäjä ottaa huomioon ensisijaisesti käännöksen tarkoituksen eli funktion. Skoposteoria on saanut nimensä kreikan kielen sanasta skopos, joka tarkoittaa "tavoitetta" tai "päämäärää". (Vehmas-Lehto, 2002, s. 92.) Skopos-sana voi kuitenkin tarkoittaa Vermerin (1989) mukaan kolmea hiukan eri asiaa: se voi tarkoittaa käänносprosessissa käänносprosessin päämäärää, käännöksen toiminnan tulosta tai käänностapaa ja menetelmää (Vehmas-Lehto, 2002, s. 92). Tässä käänностyössä lähtötekstin tarkoitus on merkittävin. Vehmas-Lehdon (2008, s. 20) mielestä skoposteoria on paras käännösteoria, koska se on yleinen, joustava ja hyvin realistinen. Skoposteoria sopii erinomaisesti tähän käännökseen.

6.3 Käänносstrategiat

Tässä luvussa määritellään myös käänносstrategiaa kääntämisen keinona ja ratkaisuna, jolla tekijä pyrkii saavuttamaan parhaan ja sopivimman käännöksen.

Luvussa esitellään kotouttavat ja vieraannuttavat strategiat sekä pragmaattiset adaptaatiot sekä niiden käyttötilanteet.

6.3.1 Kotouttavat ja vieraannuttavat strategiat

Kotouttaminen ja vieraannuttaminen ovat kääntämisen teorian tutuimpia termejä ja käsitteitä kääntäjien keskuudessa. Kun kääntäjä sopeuttaa lähdetekstin kohdekulttuuriin ja noudattaa kohdekielen normeja, kyseessä on kotouttava strategia. Kun teksti näyttää selkeästi, että se on käänös toisesta kielestä niin, että käänökseen jää lähdekielen ilmaisuja ja muotoja, kyseessä on vieraannuttaminen. (Tiittula 2014, s. 6.)

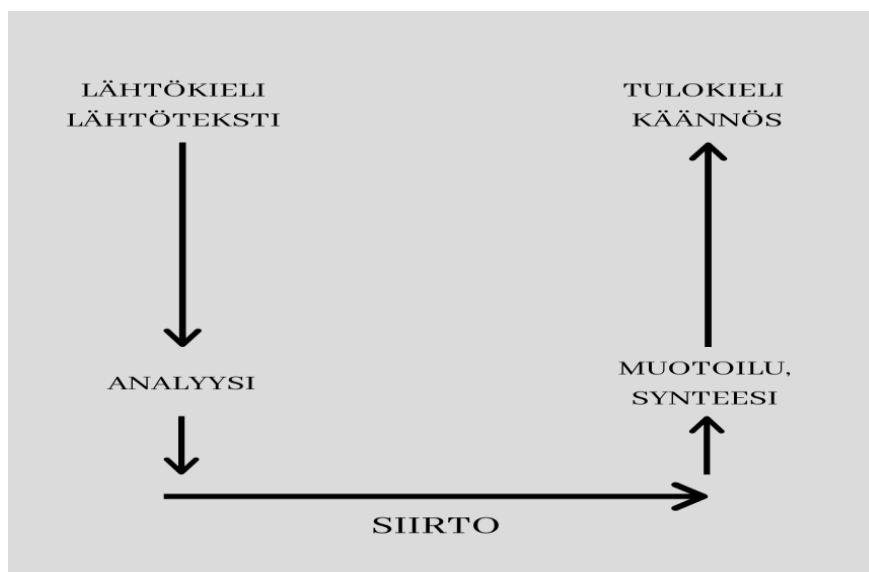
6.3.2 Pragmaattiset adaptaatiot

Kääntäjä joutuu muokkaamaan lähdetekstin niin, että se sopisi kohdekulttuuriin ja -kieleen, koska kohdekielessä ei ole suoraa vastinetta tietyille käsitteille, eikä se sovi kohdekulttuuriin. Kääntäjä turvautuu erilaisiin ratkaisuihin, jotta käänös olisi hyväksyttävä ja luonteva lukijalle. Kääntäjän ammattitaitoon kuuluu kielen lisäksi selvittää syvällisesti ja laajasti kohdekulttuurin ominaisuudet ja piirteet. Kääntäjä tarvittaessa silloin selvittää tilaajalta, mihin tarkoitukseen käänöstä tarvitaan, ja sen mukaan voi arvioida, miten tulee käyttää pragmaattisen adaptaation menetelmiä. Kääntäjä ei voi koskaan olla varma lukijoiden tietomäärästä käännettävään asiaan liittyen. Kääntäjä on kuitenkin pysyttävä lähtötekstin merkityksessä. (Vehmas-Lehto 2002, s. 99–100, 112.)

Kääntämisessä kulttuurin käsite kattaa tieteen ja taiteen, sekä yhteiskunnalliset tavat ja ajatusmaailmat. Käänöksen lukija elää erilaisessa ympäristössä kuin alkuperäisen tekstin lukijat. Syyt pragmaattisten adaptaatioiden käytölle ovat aika, paikka, tekstien erot, lukijoiden erilaisuus ja kulttuurien sekä tapojen erot. (Vehmas-Lehto 2002, s. 101, 105.)

7 KÄÄNNÖSPROSESSI

Vehmas-Lehdon (1999) mukaan käänносprosessi alkaa toimeksiannon vastaanottamisen jälkeen lähtötekstin analyysillä. Kääntäjä perehtyy ja tutustuu tekstiin sekä analysoi sen sisältämiä tietoja. Tämän jälkeen kääntäjä suorittaa tarvittaessa tiedonhaun, ellei aihe ole täysin tuttu. Vehmas-Lehto toteaa, että prosessi jatkuu niin, että kääntäjä muotoilee tekstin kohdekielellä lähtötekstin sisällön pohjalta käyttäen apunaan käännosteorioiden ratkaisumalleja. Kääntäjä keskittyy siihen, että lähtötekstin merkitys säilyy, ja että sen sisältö välittyy kohdekielelle lukijalle sopivalla tavalla. Seuraava vaihe on tekstin tarkistus ja tarvittaessa muokaus, jolloin kääntäjä vertailee kahta tekstiä perusteellisesti ja varmistaa, ettei tekstistä puutu sisältöä. Lisäksi kääntäjä korjaa mahdolliset virheet. Viimeinen vaihe on käännoksen palauttaminen toimeksiantajalle ja mahdollisesti seuraavaan toimeksiantoon valmistautuminen. Kääntäjä palauttaa käännoksen toimeksiantajan kanssa sovitulla tavalla.

KAAVIO 6: Käännosprosessin vaiheet. (Vehmas-Lehto 2002, 62)

Mackenzie (2004, s. 162–168) puolestaan jakaa käännosprosessin kolmeen vaiheeseen:

1. Kääntämistä edeltävä vaihe: toimeksiannon vastaanottaminen. Tämä tarkoittaa Mackenzien mukaan sitä, että kääntäjä itse tai käännostoimiston

työntekijä, joka toimii välittäjänä asiakkaan ja kääntäjän välissä, kerää ensin välttämättömät tiedot käännettävästä tuotteesta ja sen ominaisuuksista. Vastaanottaja varmistaa myös, että asiakkaan toiveet ja suunnitelma on oikein ymmärretty. Eli mihin käänнос menee ja mikä on sen tarkoitus. Mackenzie toteaa, että jos käännostä edeltävä vaihe on hoidettu, kääntäjällä on tarvittavat perustiedot aloittaakseen käännostyön.

2. Kääntämisen aikainen vaihe: tässä vaiheessa alkaa tulotekstin tuottaminen, minkä jälkeen se tarkistetaan ja muokataan. Tässä vaiheessa kääntäjä toimittaa tarkastetun ja muokatun tekstin asiakkaalle sovituksessa ajassa. Tarvittaessa suoritetaan myös oikoluku, jos asiakas sitä haluaa. Lopussa kääntäjä saa palautetta saman käännostoimiston kollegoilta tai asiakkaalta itseltään. Jos tuote on esimerkiksi sanakirja, opetusmateriaali tai esite, yleensä tässä vaiheessa Mackenzien mukaan yleinen tapa on pyytää testilukeminen ennen tuotteen julkaisemista.
3. Kääntämisen jälkeen: On äärimmäisen tärkeä ja hyvä tapa saada palautetta ja keskustella niistä kollegojen kanssa. Mackenzien mielestä koko palvelun tuottamiseen osallistuva henkilöstö on vastuussa käännostuksen onnistumisen arvioinnista, sen epäonnistumisista ja johtopäätösten tekemisestä. Nämä kaikki johtavat palvelun parantamiseen.

8 LAPSIPERHEET-ESITTEEN KÄÄNNÖSPROSESSIN KUVAUS

Käännettävä esite on Kansaneläkelaitoksen Lapsiperheet-esite, jossa esitellään Kelan tuet lapsiperheille. Esite sisältää nimenomaan Kelan erikoistermejä ja käsitteitä, joten sen sisältämiä käsitteitä voidaan pitää erikoiskielisinä, vaikka esite onkin suunnattu kaikille suomen kielen puhujille. Esitteen käännöksen onnistumista varten pitää asettaa tiettyjä laatuksiteereitä ja konkreettisia tavoitteita. Esitteen pitää olla myös helppolukuinen ja tiedon tulee olla oikeaa ja virheetöntä (Parkkunen ym. 2001, s. 9.) Esitteen käännöstyössä noudatettiin näitä periaatteita.

8.1 Käännöstoimeksianto ja käännöksen kohderyhmä

Opinnäytetyö tehtiin Kelalle, jonka kanssa toimeksiannosta tehtiin Diakin ohjeiden mukainen sopimus. Toimeksiannota on kääntää Kelan Lapsiperheet-esite, jossa kerrotaan selkokielellä yhdeksästä tuesta, joita lapsiperheet voivat hakea Kelalta. Esite ei kuitenkaan sisällä kaikkien tukien yksityiskohtia. Esite on 27-sivuinen ja siinä kerrotaan niistä tuista, joihin lapsiperhe on oikeutettu kussakin elämäntilanteessa ja siitä, miten ja milloin kutakin tukea haetaan. Kelan myöntämät tuet ovat suomenkielisille kantasuomalaisillekin vaikeita ymmärtää ja erotella eikä niistä aina tiedetä tarpeeksi. Moni suomalainen työssäkäyvä vanhempi jää ilman jotakin perheelle kuuluvaa tukea, koska ei aina ole tietoinen siitä, että sellainen on olemassa eikä siksi osaa hakea kyseistä tukea. Esimerkiksi vanhempainpäiväraha kuulostaa siltä, kuin se olisi yksi etu, mutta tosiasiasa se on neljän eri edun yhteisnimitys.

Käännösprosessi alkoi neuvottelulla Kelan asiakkuuksien kehittämissyksikön kanssa. Kehittämissyksikön suunnittelija toimi myös opinnäytetyömme työelämäohjaajana. Hän esitti Kelan erityistoiveita käännöksen suhteen ja teki käännöstyöhön liittyviä ehdotuksia. Hän kertoi miksi ja kenelle arabiankielinen esite on tarkoitettu. Kääntäjän pitää ennen käännöstyön aloittamista tietää, miksi ja kenelle käännös on tarkoitettu. Suomenkielistä lähtötekstiä ei ole suunnattu nimenomaan maahanmuuttajille vaan myös kantasuomalaisille perheille. Tämä sinänsä

toi heti valtavan haasteen: jos kohderyhmä on liian laaja, niin tämä on Mertasen (2007, s. 20) mukaan vaarallista, sillä lopputulos ei välttämättä palvelekaan kehtään.

Arabian kielen käännöksen kohderyhmä on laaja ja monimuotoinen riippuen kielialueesta ja koulutustasosta. Vuonna 2014 Suomessa tehtiin ensimmäistä kertaa laajaa tutkimusta ulkomaalaistaustaisen väestön koulutustaosta. Tutkimuksen mukaan ulkomaalaistaustaisen väestön keskuudessa on paljon matalasti koulutettuja ja lähes 40 % arabian kielen alueelta tulleista maahanmuuttajista on suorittanut korkeintaan peruskoulun. (Tilastokeskus, 2015.) Tulkin ja toisen opinnäytetyöntekijän pitkän työkokemuksen aikana on kohdattu lukuisia täysin luku- ja kirjoitustaidottomia arabiankielisiä asiakkaita. Näin ollen käännöksen tekemisessä on otettava huomioon, että lukija voi olla hyvin korkeasti koulutettu, mutta yhtä hyvin todella heikosti koulutettu arabian kielen lukutaitoinen maahanmuuttaja. Haasteena on jo kysymys siitä, onko sosiaaliturva käsitteenä itsestään selvä kohderyhmälle, eli Suomessa asuville arabiankielisille lapsiperheille. Käännöstyötä ohjasi Kelan tavoite siitä, että tuloteksti olisi helppolukuista ja selkeää kieltä, jota arabiankielisen lukijan on helppo ymmärtää riippumatta lähtöalueesta, koulutustasosta tai siitä, kuinka paljon hänellä on tietoa suomalaisesta sosiaaliturvajärjestelmästä etukäteen.

Kelan kanssa sovittiin alustavasta aikataulusta. Sovittiin, että lopullinen valmis käännös, että lopullinen, valmis käännös luovutettaisiin Kelalle viimeistään elokuussa 2021. Samalla sovittiin, ketkä ovat yhteyshenkilöitä Kelan puolelta ja siitä, että hyvä käännös syntyy yhteistyönä. Tiedostomuodoksi määriteltiin Word-muoto. Kaikki tämä tieto kirjattiin myös toimeksiantosopimukseen syksyllä 2020. Koska opinnäytetyön tekeminen vaikutti haastavalta monestakin syystä siksi käännöstyön tekemiseen varattiin paljon aikaa. Käännöksen valmistumisaikatauluun tuli tosin muutoksia, jotka esitetään myöhemmin prosessikuvauksessa. Muutokset johtuivat siitä, että Kela julkaisi käännettävän esitteen päivitetyn version.

8.2 Lähtötekstin analyysi ja tiedonhaku

Kelan toimitettua opiskelijatyönä toteutettavan käännöstoimeksiannon, alkoi perehtyminen lähtötekstiin ja sen analysointi. Oli tärkeää, että ymmärrettiin, mitä teksti käsittelee ja millainen sen rakenne on, sekä millaista erikoiskieltä teksti sisältää. Analyysivaiheeseen sisältyi myös tekstilajin analysointi. Toimeksiannon teksti eli esiteteksti liittyy enimmäkseen asiatekstien kääntämiseen. Tarkoituksena on välittää julkista tietoa arabiaksi viranomaisten toiminnasta. Esitteiden kääntäminen yleisesti ottaen on hyvin vastuullinen tehtävä, koska siinä on kyse julkisesta materiaalista, jossa tulee kiinnittää erityistä huomiota erilaisten ihmisten koulutustaustaan ja yleissivistykseen. Tämä edellyttää kääntäjältä luovia käännösratkaisuja ja syvällistä ymmärrystä käyttötarkoituksesta ja kohderyhmästä, jotta kääntäjä osaisi tavoittaa mahdollisimman laajan lukijakunnan. Analyysivaiheessa pohdittiin jo eri yhteiskuntien ja kulttuurien sosiaaliturvaan liittyvien järjestelmien eroja.

Käännöstyömme tueksi kerättiin ensisijaisesti Kelan omia arabiaksi käännettyjä esitteitä, jotta pysyttäisiin mahdollisuuksien mukaan Kelan linjan mukaisissa vastine- ja käännösratkaisuissa. Työhön sisältyi myös eri kuntien myöntämiin lapsiperheiden tukiin liittyvän arabiankielisen aineiston keruu esimerkiksi Oulusta, Turusta, Espoosta, Vantaalta ja Helsingistä sekä Info Finlandin verkkosivuilta. Tarkoituksena oli saada kattava kuva käytetyimmistä vastine- ja käännösratkaisuista sosiaaliturvaan liittyen. Tällä pyrittiin takaamaan se, että haettu aineisto on ajan-kohtaista ja tuoretta tarkistamalla aikamerkinnot. Lisäksi varmistettiin, että haemme laadukasta tietoa ja sitäkin vain virallisilta sivustoilta.

Samanaikaisesti tutustuttiin myös arabiankielisten maiden kuten Irakin, Marokon, Tunisian ja Libanonin sosiaaliturvajärjestelmiin ja kerättiin arabiankielistä sanastoa ja aineistoa, joihin viitataan prosessikuvauksen, erityisesti käännösratkaisujen yhteydessä. Tällä haluttiin varmistaa, että käännettävä aihepiiri ja siihen liittyvä terminologia ymmärrettiin oikein.

Haaste oli kuitenkin se, että arabiankielisten lähteiden löytäminen oli vaikeaa. Vaikka suurin osa Suomen sosiaaliturvan myöntämistä eduista ja tuista onkin

olemassa eri arabimaissa, näiden etujen ja tukimuotojen nimitykset ja sisällöt voivat olla varsin erilaiset verrattuina suomalaisen sosiaaliturvajärjestelmän etujen ja tukien sisältöihin ja myöntämisedellytyksiin. Lisäksi eri arabimaiden sosiaaliturvajärjestelmien etuudet ja tuet voivat sisällöiltään ja myöntämisedellytyksiltään vaihdella suuresti alueesta toiseen. Vastinetyötä edesauttoi kuitenkin se, että toinen opinnäytetyön tekijöistä on kotoisin Lähi-Idästä ja toinen puolestaan Afrikan luoteisosasta. Vastinetyömme pohjana käytettiin pitkälti omien maiden kulttuurin sekä sosiaaliturvajärjestelmien termien ja käsitteiden tuntemusta. Lisäapua vastinepohdintaan oli myös tarjolla laajalta arabia–suomi -asioimistulkkioiskelijaryhmältä Diakissa. Muutamaan otteeseen pyydettiin näiden opiskelijoiden näkemystä vastine-ehdotuksestamme.

Seuraavaksi tutustuttiin syvällisesti käännteorioihin ja -strategioihin, jotta perusteltujen käänntöratkaisujen tekeminen oli mahdollista esitettä kääntäesämme. Käännteoriat ja -strategiat on esitetty tämän opinnäytetyön luvussa 6. Tiedonhaussa korvaamattomana apuna oli Diakin kirjaston informaattikko. Kun tietoa oli opinnäytetyön vaativuuteen nähden riittävästi niin käännettävästä aiheesta kuin käännteorioista ja -strategioistakin, todettiin, että oli sovittava opinnäytetyön tekijöiden keskinäisestä työnjaosta. Sovimme, että yksi opiskelija tekisi esitteen tekstistä niin sanotun raakakäännöksen eli käännöksen ensimmäisen tarkistamattoman version, jota jatkossa yhdessä pohdittaisiin ja hiottaisiin sekä perusteltaisiin teorioiden pohjalta. Toinen opinnäytetyön tekijä taas keskittyisi teoriaosuuden rungon kirjoittamiseen. Molempia osuuksia työstettäisiin vielä yhdessä ja ohjaajien kommenttien pohjalta. Kelan työelämäohjaajan asiantuntevat kommentit olivat meille valtava apu.

8.3 Haasteet

Yksi suurimmista haasteista on vastineiden valitseminen ja käänntöratkaisujen löytäminen tilanteessa, jossa aihepiiri on osittain tai kokonaan vieras.

Esimerkiksi, kun esite kertoo vammaisuudesta ja erityislapsesta, siinä käytetään suomeksi käsitettä vammainen. Kääntäjä voisi myös valita käyttää vammainen-käsitettä, mutta kun on otettava huomioon arabiankielisen kohderyhmän tausto-

jen eroavaisuudet, on oltava tarkka, minkä termin valitsee. Sana مُعَاق mu'aak ja مَعْوَق mu'aoak tarkoittavat samaa, mutta toinen on rumaa ja loukkaavampi kuin toinen. Jälkimmäinen valittiin, vieraannuttavan käänösstrategian myötä, koska se on hyväksyttävämpi. Marokossa esimerkiksi virallisen ohjeiden mukaan vammaisen lapsi käsitettä ei enää saa käyttää, vaan käytetään sen sijaan eri-tyislapsi.

Voidaan todeta näin ollen, että kyseessä on yksi kohdeteksti ja monta kohdekulttuuria.

8.4 Raakakäännös ja pilotti

Raakakäännöstä varten oli ratkaistava, millaista arabiaa esitteessä käytettäisiin. Arabia on maailman viidenneksi puhutuin kieli ja yksi YK:n kuudesta virallisesta kielestä kiinan, englannin, ranskan, venäjän ja espanjan lisäksi. Arabian katsotaan olevan noin 274 miljoonan ihmisen äidinkieli, etenkin Arabian niemimaalla, Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa. (Ethnologue.com.) On olemassa useita arabian alueellisia murteita, joista osa ei ole helposti ymmärrettävissä muilta alueilta tuleville puhujille. Arabian puhujat viittaavat näihin puhuttuihin arabioihin nimellä ”aammiyya” eli arki- tai puhekieli, toisin kuin kirjallisen tai klassisen *al-'Arabīyah al-Fuṣḥā* kieli, joka opitaan muodollisen opetuksen kautta. (Abu-Absi, i.a.) Fuṣḥā ei ole kenenkään äidinkieli. Silti 28 maata väittää sitä viralliseksi äidinkieleksi. Arabiankielinen väestö on tosiasiaa paljon muutakin kuin yksi kieliryhmä.

Toimeksiantajan kanssa sovittiin, että arabiankielinen esite käyttää selkosuomen normeja, jotta mahdollisimman moni kohderyhmään kuuluva ymmärtäisi sitä. Ei voi kuitenkaan väittää, että kyseessä olisi selkoarabia, koska sitä ei toistaiseksi ole olemassa. Käännöksessä käytettiin yleiskieltä *MSA*- arabiaa (*Modern Standard Arabic*), jota käytetään Arabimaiden tiedotusvälineissä, koska se on suunnattu kaikille arabian kielen puhujille.

Kun käytettävästä kielestä oli päästy yhteisymmärrykseen, esitteestä tehtiin ensimmäinen raakakäännös eli tekstin ensimmäinen tarkistamaton käännös, joka

tuli valmiiksi jo maaliskuussa 2021. Sen jälkeen sitä käytiin läpi monta kertaa. Opinnäytetyötä varten kirjattiin ylös myös havaintojamme ja tekemiämme käännösratkaisuja, jotka pohjautuivat opinnäytetyön raportin käännösteorioihin ja strategioihin, jotta ne olisivat tallessa, kun käännösratkaisuja esitellään opinnäytetyössä. Raakakäännösvaiheen haastavin osa oli kysymys siitä, onko olemassa selkokielistä arabiaa. Kun lopullinen raakakäännösversio oli valmis, pyydettiin vielä huhtikuussa 2021 eräältä arabiankieliseltä maahanmuuttajaohjaajalta palautetta käytetystä kielestä ja sen ymmärrettävyydestä sekä oliko teksti sellaista, jota hän oli tottunut lukemaan, ennen kuin sovimme seuraavan tapaamisen Kelan edustajan kanssa. Saamamme palautteen mukaan käännösteksti oli selkeää ja helposti ymmärrettävää kieltä, jonka ansiosta Kelan tuet ja niiden hakeminen oli helppo ymmärtää.

Tämä ensimmäinen, niin sanottu pilotti, haluttiin tehdä, sillä kielen osaaminen siinänsä ei riitä, vaan Immosen (2011, s.109) mukaan kääntäjän pitää ottaa myös huomioon, mitä tulokulttuurissa eli kohderyhmässä on totuttu lukemaan. Mertasen (2007, 20–21) mukaan kirjoittaja palvelee aina lukijaansa ja tietää kenen kanssa hän keskustelee ja miten hän puhuttelee lukijaa.

Keskusteluissa raakakäännöksestä totesimme opinnäytetyön tekijöinä, että tarvitaan selkeytystä esitteen kohtaan, jossa käsiteltiin Kelan tukea adoptiovanhemmille. Kyseisessä kohdassa todetaan ”jos adoptoit lapsen ulkomailta, voit hakea Kelasta rahallista tukea adoption kustannuksiin”. Laajasti tulkittuna tämä voisi tarkoittaa, että myös adoptiolapsen hakumatkaan ulkomailta liittyviin kustannuksiin voisi hakea tukea Kelalta. Kelan edustaja täsmensi, että kyseessä ovat samat tuet, joita voivat hakea kaikki muut lapsiperheet – esimerkiksi hakumatkaan liittyviä kustannuksia ei korvata. Kyseinen tekstin kohta oli raakakäännösvaiheessa ainoa kohta, johon tarvittiin toimeksiantajan täsmennystä.

Kun raakakäännöstä seuraavan kerran esiteltiin Kelan työelämäohjaajalle, ilmeni, että Kela oli vastikään julkaissut uuden päivitetyn esitteen, joka korvasi käännöstoimeksiannon esitteen, joka oli edellisvuodelta. Sovittiin, että käännöksemme oli järkevää päivittää uuden esitteen mukaiseksi, vaikka se tulisikin

vaatimaan erityistä tarkkuutta meiltä kääntäjiltä. Myös tiukka aikataulu hyväksyttiin. Uusi käännös luvattiin toimittaa Kelalle oikoluettavaksi jo kesäkuussa 2021.

Päivitetty raakakäännös oikoluettiin ja se annettiin kommentoitavaksi kahdelle arabiankielisen esitteen kohderyhmän edustajalle, joista yksi oli Lähi-Idästä ja toinen Pohjois-Afrikasta. Näin pyrittiin varmistamaan sen, että arabiankielisen esitteen teksti on helposti ymmärrettävää ja että sen sisältö välittyy arabiankielille kohderyhmälle ottaen huomioon arabian kielen moninaisuuden. Lähi-Idän kohderyhmän edustaja oli Suomi-Syyria Ystävyyssseura ry:n työntekijä, joka palvelee arabiankielisiä asiakkaita Kela-asioissa päivittäin. Hänen mukaansa teksti oli selkeä ja helppolukuinen. Hänen ainoa kommenttinsa oli, ettei kirjallinen esite yksinään palvelisi laajaa yleisöä Suomessa, koska moni arabiankielinen henkilö on luku- ja kirjoitustaidoton. Kirjallisesta esitteestä on eniten hyötyä koulutetuille ihmisille. Video saavuttaisi laajemman yleisön.

8.4 Raakakäännöksestä varsinaiseksi käännökseksi

Tässä alaluvussa esitellään esimerkkejä Kelan Lapsiperheiden tuet -esitteen käännösratkaisuista. Ensimmäinen ratkaisu liittyy sanaan Kela. Arabiankielisen yhteisön monikulttuurisuus heijastuu eri kuntien teettämiin käännöksiin. Info Finlandin Kelaa käsittelevissä teksteissä arabiankielinen vastine vaihtelee kunnittain niin, että Kela Helsingissä se on مؤسسة التقاعد الوطني eli vapaasti käännettynä kansallinen työeläkelaitos, mutta Vantaalla Kela onkin Suomen sosiaaliturvatoimisto الضمان الاجتماعي الفنلندي. Opinnäytetyön käännöksessä Kansaneläkelaitos-käsite päätettiin sopeuttaa arabimaiden sosiaaliturvajärjestelmien termistöön sopivaksi ja se käännettiin sosiaaliturvalaitokseksi دائرة الضمان الاجتماعي. Sosiaaliturvalaitoksesta puhuttaessa arabimaissa on yleensä viitattu työntekijöiden sosiaaliturvaan. Nykyisin käsite viittaa jo laajempaan kohderyhmään. Jos Kela olisi käännetty sananasaisesti Kansaneläkelaitokseksi الصندوق الوطني للتقاعد, termi olisi viitannut arabimaissa työeläkerahastoon, eikä olisi kuvannut Kelaa oikein.

Suomen sosiaaliturvajärjestelmä ja sen sisältämät tuet ovat arabiankieliselle kohderyhmälle vieraita, ja sisältävät kohderyhmälle ennestään tuntemattomia käsitteitä, joten Kelan esitettä kääntäessämme jouduimme käyttämään myös erilaisia pragmaattisia adaptaatioita. Pragmaattisesta adaptaatiosta esimerkki on neuvola-sanana käännös. Käännöksessä العيادة الاستشارية للأمومة والطفل on pitänyt selittää arabiaksi käsite neuvola äitiyden- ja lasten terveysneuvolana, vaikka käytäntö asioimistulkkinä toimiessamme on osoittanut, että Suomen arabiankielinen väestö käyttää keskusteluissaan usein suomenkielistä neuvola-sanaa.

Tehtävämme asiantuntijoina oli tuottaa sellainen teksti, joka vaikuttaa Suomessa asuviin arabiankielisiin samalla tavalla kuin se vaikuttaa suomenkielisiin, koska kyse on julkisen palvelun esitteestä, jonka pitää tavoittaa kaikki Suomessa asuvat samalla tavalla.

Kelan Lapsiperheet-esitys perehdyttää lukijansa suomalaiseen etuusjärjestelmään ja sen arabiankielinen käännös on vieraannuttava työ. Käännettävässä esitteessä on lukuisia etuuksia, joita ei löydy arabiankielisistä lähtömaista. Tavoitteena oli löytää toimivat arabiankieliset vastineet eri etuuksille. Tätä työtä varten perehdyttiin tuki- ja etuus-termien olemassa oleviin arabiankielisiin käännösratkaisuihin. Tuki-termin arabiankielinen vastine vaihtelee kaupungeittain Info Finlandin eri teksteissä. Tuki on käännetty sanalla avustus معونة, toisessa tekstissä taas vastineena on bonus علاوة tai korvaus بدل أو تعويض. Päätelyjen mukaan jokaisessa InfoFinlandin arabiankielisessä käännöksessä heijastuu kääntäjän taustasta jotakin. Kun etuuksiin viitataan korvauksilla, niin kyseessä on suurella todennäköisyydellä Pohjois-Afrikan alueelta tullut kääntäjä. Toisaalta kun tuki muuttuu bonukseksi, علاوة niin kääntäjä on alueelta, jossa sosiaaliturvakulttuuri on rajallinen ja edut ovat kertaluontoisia.

Lapsiperheet-esityksen esimerkki suomalaisista etuuksista, joita ei ole olemassa arabimaissa, on suomalaisen järjestelmän maailmanlaajuisesti tunnettu erikoisuus äitiyspakkaus. Vastinetta pohdittaessa pyrittiin löytämään neutraali vastine صندوق الأمومة, joka suomeksi käännettynä tarkoittaa äitiyslaatikkoa ja kuvaa

pakkauksen muotoa. Käännös palvelee Suomessa asuvia arabiankielisiä, ja tällä ratkaisulla tuodaan lukijaa lähtökulttuurin luokse.

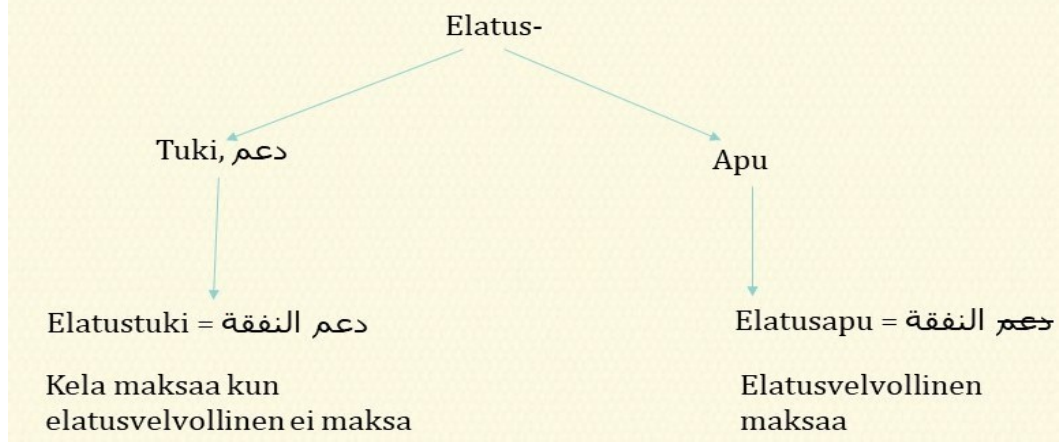
Toinen esimerkki suomalaisen järjestelmän etuuksista on isyysraha. Sanasanainen käännös olisi دعم الأبوة (joka muodostuu sanoista isyys ja tuki). Tämä käännösratkaisu löytyi monista lähdeaineiston rinnakkaistekstien sähköisistä arabiankielisistä esitteistä. Ratkaisu ei kuitenkaan näkemyksemme mukaan ole tyydyttävä, sillä sen voi helposti sekoittaa muihin vanhempainetuksiin, jotka ovat olemassa arabiankielisissä maissa. Suomalainen isyysraha ei vastaa kyseisten maiden käsitettä, sillä niissä isyystuki merkitsee isyysvapaata. Toisin sanoen Kelan käännöstä varten käännösstrategiana käytettiin kotouttavaa strategiaa. Näin vastine sopii paremmin kohdekulttuuriin. Vastineeksi valittiin selkeän ja tarkan الدعم المالي للأبوة, joka vastaa isyyden rahallista tukea.

Elatusapu ja elatustuki ovat termejä, joiden kääntäminen voi aiheuttaa ongelmia tulkeille ja kääntäjille. Tutkimissa Kelan etuuksia koskevissa arabiankielisissä käännöksissä näitä termejä ei ole osattu erottaa toisistaan ja niistä molemmista on monesti käytetty samaa käännösvastinetta eli elatusapua, *nafaqa* نفقة tai vielä pahemmassa tapauksessa دعم الإعاشة elättämisenapua, joka on sanasanainen käännös elatustuesta. Alla oleva piirros osoittaa, kuinka pragmaattisen adaptation avulla onnistuttiin erottamaan elatusapu ja elatustuki toisistaan esitteen arabiankielisessä käännöksessä niin, että vastine vastaa tarkoitusta.

Näin ollen, lause "Kela maksaa elatustukea, jos elatusvelvollinen vanhempi ei ole maksanut elatusapua" on käännetty seuraavasti: "يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم " النفقة إذا لم يدفع الوالد الملزم بالنفقة النفقة " Näin lukija ymmärtää mistä tuesta on kyse ja osaa erottaa elatustuen elatusavusta kohdekulttuurin elatusnormien mukaisesti.

Pragmaattinen adaptaatio

KUVIO 7: Esimerkki pragmaattisesta adaptaatiosta

8.5 Arabiankielinen esitteen viimeistely

Niin Kelan kuin meidän opinnäytetyöntekijöidenkin tavoite oli, että esite toimii myös arabian kielellä ja että Kelan viesti välittyy tarkasti ja kattavasti sekä ymmärrettävästi arabiankieliselle yhteisölle. Yhteistyötä tehtiin myös Kelan arabian kielen asiantuntijan kanssa. Häneltä saatiin arvokkaita kommentteja ja palautetta. Palaute käytetystä kielestä oli erinomainen. Kommenttien pohjalta käännöksestä poistettiin muutama toisto. Samassa viimeistelypalaverissa olivat läsnä myös työelämäohjaaja ja arabian kielen auktorisoitu kääntäjä. Palaverissa todettiin, että muita muutoksia käännökseen ei tarvittu.

9 POHDINTA

Opinnäytetyömme aiheena oli tuottaa arabiankielinen Lapsiperheiden tuet -esitteen käännös Kansaneläkelaitokselle. Tiedon saaminen omalla kielellä vahvistaa myös turvallisuuden tunnetta, joten päätavoite oli tuottaa helppo- ja selkeälukui- nen esite, josta olisi hyötyä Suomessa asuville viranomaisille sekä suomi–arabia- kieliparin tulkeille, kääntäjille ja opiskelijoille. Tavoitteemme oli myös laajentaa sanavarastoamme, kehittää käännöstaitojamme ja kykyämme perustella käännös- ja tulkkausratkaisujamme teorioiden pohjalta.

Selkokielisen esitteen kääntäminen osoittautui melko haastavaksi. Käännöstyössä päävastuamme oli esitteen asiasisällön välittäminen mahdolli- simman tarkasti kohdekielelle ja -ryhmälle. Tiedonhaun ja myöhemmin taustama- teriaalin tutkimisvaiheessa totesimme, että työtä oli lähestyttävä monesta eri näkökulmasta.

Arabiaa äidinkielenä ei niin sanotun länsimaisen äidinkieli-käsitteen mukaan puhu kukaan, mikä aiheuttaa oman haasteensa. Arabian kielestä on olemassa monta eri muotoa tai varianttia, joita Suomessa asuvat arabiankieliset väe- störyhmät käyttävät. Varianttien erilaisuus ei koske vain puhuttua kieltä, vaan eroja on myös kirjoitetussa kielimuodossa. Tämä näkyy selvästi esimerkiksi ara- biankielisissä sosiaaliturvaesitteissä ja aineistoissa. Suomen sosiaaliturvajär- jestelmää esittelevillä sivustoilla voi olla jopa kolme eri käännöstä isyysrahalle. Kelankin vastine vaihtelee sosiaalirahastosta työeläkerahastoon ja toimistoon.

Olemme asioimistulkkauskoulutuksemme aikana miettineet, että olisi varmasti kaikkien etu, jos tulkit ja kääntäjät käyttäisivät vakiintuneita ja täsmällisiä vasti- neita. Näkemyksemme mukaan eri viranomaisten käännetyissä aineistoissa olisi viestinnän onnistumisen vuoksi syytä käyttää näitä samoja vakiintuneita termejä kautta linjan. Jatkotutkimusaiheena voisi olla se, miten keskitetty termi- ja vasti- netyö toteutettaisiin viranomaistasolla. Mistä esimerkiksi juuri kääntäjä tai tulkki voisi tarkistaa niin sanotun virallisen ja luotettavan, tässä tapauksessa arabian- kielisen vastineen eri sosiaalialan keskeisille termeille?

InfoFinland.fi-verkkopalvelu tarjoaa virallista tietoa Suomeen muuttota suunnitteleville ja Suomessa jo asuville henkilöille kymmenellä kielellä suomen ja ruotsin lisäksi. Monet tulkit ja kääntäjät käyttävät vastineita hakiessaan virallisena lähteenä juuri kyseistä sivustoa. Näkemyksemme mukaan sen Suomen sosiaaliturvaa käsittelevien sivujen arabiankielisten keskeisten termien vastineiden yhtenäistäminen voisi olla ensimmäinen askel vastineiden vakiinnuttamisessa. Tämä työ tulee olemaan haastavaa, koska on valittava monista eri vastinevaihtoehdoista toimivin ja näkemykset voivat erota toisistaan. Valintaan vaikuttaa kohderyhmän käyttämä arabia.

Alun perin käännöstoimeksiannon tiedonhakuvaiheessa ajatuksemme oli käyttää arabiankielisessä käännöksessä Kelan esitteissä käytettyjä Kelan tukien arabiankielisiä vastineita, eli periaatteessa tehtävämme olisi ollut Kelan tukien termien avaamista ja niiden tarkoituksen selkeyttämistä arabian kielellä. Olimme kuitenkin jo etukäteen ennen käännöstyötä tietoisia siitä, että Suomen sosiaaliturvajärjestelmään liittyvien termien vastineratkaisut jäävät tulkin tai kääntäjän oman harkinnan varaan.

Arabiankielisen yhteisön moninaisuus ja monikulttuurisuus näkyy tulkkaus- ja käännösosalalla, ja siksi koemme, että arabian kielen opetusta on syytä lisätä tulkkauksen ja kääntämisen koulutuksissa. On myös syytä tutkia tulevaisuudessa esimerkiksi Suomen sosiaaliturvan arabiankielisen termistön toimivuutta. Täytyy pohtia, onko parempi löytää tai keksiä sekä käyttää arabiankielisiä vastineita, jotka selitetään, jotta termin sisältö on ymmärrettävämpi. On myös mahdollista jättää esimerkiksi *vanhempainraha* sellaisenaan myös arabiankieliseen aineistoon, vaikkei termi välttämättä ole ymmärrettävä arabiankielisellet lukijalle.

LÄHTEET

- 9rayti.com. منح الطلبة في المغرب. Saatavilla 22.3.2021. <https://www.9rayti.com/dossier/bourses-etudiants-au-maroc>
- Abu-Absi, S. (i.a). The Arabic Language. Saatavilla 6.4.2021. <https://historyofislam.com/contents/the-modern-age/the-arabic-language/>
- CNSS. (2019). التأمين الإجباري عن المرض. <https://www.cnss.ma/ar/content/%D8%A7%D9%84%D8%AA%D8%A3%D9%85%D9%8A%D9%86-%D8%A7%D9%84%D8%A5%D8%AC%D8%A8%D8%A7%D8%B1%D9%8A-%D8%B9%D9%86-%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%B1%D8%B6>
- Hartama-Heinonen, R. (2014.) Kääntämisen ja käännöstieteen myyttinen ulottuvuus. Saatavilla 5.4.2021 https://www.sktl.fi/@Bin/533291/Hartama-Heinonen_MikaEL2014.pdf
- Helin, I. & Yli-Jokipii, H. (2008). *Kohteena käännös: Uusia näkökulmia kääntämisen ja tulkkauksen tutkimiseen ja opiskelemiseen*. Helsinki: Helsingin yliopisto, Käännöstieteen laitos.
- Ikävalko, E. (1995). *Painotuotteen tekijän käsikirja*. Tietopaketti Oy Helsinki.
- Jauhiainen, S., Raivonen, L. (2020). Maahanmuuttajien Kelan etuuksien käyttö vuonna 2018 [Tietokanta]. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/322299/Tyopapereita157_saavutettava.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Kansainvälisen työjärjestö, الضمان الاجتماعي في العراق. Saatavilla 10.1.2021. https://www.ilo.org/beirut/events/WCMS_246607/lang--ar/index.htm
- Kela (2.2.2018). Historia. Saatavilla 3.4.2021. [Historia - kela.fi](#)
- Kela (2.2.2018). Rahoitus. Saatavilla 3.4.2021. [Rahoitus - Kelan vuosi](#)
- Kela (2021). Toiminta- ja Vuosikertomukset. Saatavilla 3.4.2021. [Vuosi- ja toimintakertomukset - kela.fi](#)
- Kela 2019. Suomen sosiaaliturva. Saatavilla 4.1.2021 <https://www.kela.fi/suomen-sosiaaliturva>

- Kotimaisten kielten keskus. Selkokieli. Saatavilla 10.1.2021. https://www.kotus.fi/kielitieto/hyva_virkakieli/miksi_virkakielta_kannattaa_parantaa/selkokieli
- Lamminmäki, R. (2020). Selkokieli sosiaali- ja terveysalalla. Teoksessa Karjalainen A., Wallenius-Penttilä K. (toim.). *Eri tavoin kommunikoivien kohtaaminen sosiaali- ja terveysalan työssä* (s. 26). (Diak Opetus 5), Diakonia-ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-359-9>
- Mackenzie, R. (2004). Functional translation theory and quality in translation. An interface between theory and practice. Teoksessa Tommola, J. (toim.), *Kieli, Teksti ja kääntäminen* 2004 (s.162 – 168).
- Marokon solidaarisuus-, nais-, perhe- ja sosiaaliministeriö. الدعم المباشر للنساء الأراامل. Saatavilla 22.2.2021. <https://social.gov.ma/%D8%A7%D9%84%D8%AF%D8%B9%D9%85-%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%A8%D8%A7%D8%B4%D8%B1-%D9%84%D9%84%D9%86%D8%B3%D8%A7%D8%A1-%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%B1%D8%A7%D9%85%D9%84-2/>
- Marokon sosiaaliturvarahasto, هيكلة منظومة الحماية الاجتماعية. Saatavilla 10.1.2021. <https://www.travail.gov.ma/mtip-espace-protection-sociale/architecture-de-la-protection-sociale-des-travailleurs-au-maroc/>
- Marokon valtiovarainministeriö. مجلس النواب يصادق بالإجماع على مشروع القانون الإطار 09-21 المتعلق بالحماية الاجتماعية 2021. Saatavilla.22.3.2021. https://www.finances.gov.ma/Publication/cabinet/2021/Projet_Discours_%20MEF_Ch.Repre%CC%81s_Loi%20Cadre%20Protection%20sociale%20V%2015%2003%202021_VD_Pleniere.pdf
- Mertanen, Virve (2007): *Tietokirjoittajan käsikirja*. Tampere: Vastapaino
- Parkkunen, N., Vertio, H. & Koskinen-Ollonqvist, P. (2001). *Terveysaineiston suunnittelun ja arvioinnin opas*. Helsinki: Terveyden edistämisen keskus ry
- Rahtu, T. (2011). Tekstilaji on työkalu. Teoksessa I. Vehmas-Lehto (toim.) *Kääntämisen tekstilajit ja tekstilajien kääntäminen* (s.11–18)
- Selkokeskus (2020). Määritelmä. Saatavilla 5.1.2021 <https://selkokeskus.fi/selkokieli/maaritelma/>

- Sosiaali- ja terveysministeriö. Suomen sosiaaliturvajärjestelmä. Saatavilla 20.3.2021. <https://stm.fi/suomen-sosiaaliturvajarjestelma>
- Tieteen termipankki. Saatavilla 4.1.2021 <https://tieteentermi-pankki.fi/wiki/K%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6stiede:skoposteoria>
- Tiittula, L. (2014). Johdatusta kääntämiseen ja käännostieteeseen. Saatavilla 4.1.2021. <http://docplayer.fi/21520733-Johdatusta-kaantamiseen-ja-kaannostieteeseen.html>
- Tiittula, L. (2014). Johdatusta kääntämiseen ja käännostieteeseen. Saatavilla 5.4.2021 <https://docplayer.fi/21520733-Johdatusta-kaantamiseen-ja-kaannostieteeseen.html>
- Tilastokeskus (2020). Ulkomaalaitaustaiset. Saatavilla 4.1.2021 <https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaalaistaustaiset.html>
- Tilastokeskus (2020). Vieraskieliset maahanmuuttajat väestössä. Saatavilla 4.1.2021 <https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/vieraskieliset.html>
- Tilastokeskus 2015. Ulkomaalaistaustaisessa väestössä paljon korkeasti ja paljon matalasti koulutettuja. Saatavilla 21.3.2021. http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/art_2015-11-02_002.html#ensimm%C3%A4ist%C3%A4kertaakattavaatieto-aulkomaalaistaustaisenv%C3%A4est%C3%B6nkoulutuksesta
- UNICEF. (2020). Assessment of COVID-19 Impact on Poverty and Vulnerability in Iraq Poverty and Vulnerability in Iraq. Saatavilla 21.3.2021. <https://www.unicef.org/iraq/reports/assessment-covid-19-impact-poverty-and-vulnerability-iraq>
- Vehmas-Lehto, I. (1999). *Kopiointia vai kommunikointia? johdatus käännosteoriaan*. 2. painos Helsinki. Finn Lectura
- Vehmas-Lehto, I. (2002). *Kopiointia vai kommunikointia: Johdatus käännosteoriaan*. Finn Lectura.
- Vehmas-Lehto, Inkeri (2008). Onko käännostutkimuksessa särmää? Teoksessa Irmeli Helin & Hilikka Yli-Jokipii (toim.) *Kohteena käänнос, Uusia näkökulmia kääntämisen ja tulkkauksen tutkimiseen ja opiskelemiseen* (s. 19–21). Helsingin yliopisto. Käännostieteen laitos

LIITE 1: Selkosuomen Lapsiperheiden tuet -esite. https://www.kela.fi/documents/10180/0/Lapsiperheiden_tuet_esite_Kela.pdf Saatavilla 14.11.2021

LIITE 2: Arabiakielinen esite.

Kela

مكتب الضمان الاجتماعي - كيلا-

التعويضات العائلية

بوضوح و اختصار

1

المحتويات

3.....	أنواع الدعم التي يقدمها مكتب الضمان الاجتماعي للعائلات.....
6.....	قبل ميلاد الطفل.....
7.....	من يحق له الحصول على دعم العائلات؟.....
10.....	عندما يولّد الطفل.....
16.....	أشكال دعم رعاية الطفل.....
21.....	إذا مرضَ الطفلُ.....
22.....	دعم النفقة Elatustuki.....
24.....	تقديم الطلبات والدفع.....
27.....	هكذا يخدم مكتب الضمان الاجتماعي.....

SELKO

اللغة الفنلندية المبسطة

تم إعداد المنشور الأصلي بالتعاون مع مركز اللغة الفنلندية المبسطة، حيث تم إعطاؤه رمزًا خاصًا يميزه بأنه سهل القراءة.

يحتوي هذا المنشور على أهم المعلومات ولكنه لا يتضمن جميع التفاصيل. المزيد من التفاصيل حول الدعم الذي يقدمه مكتب الضمان الاجتماعي تجدونها على موقعه الإلكتروني و عبر الهاتف.

أنواع الدعم التي يقدمها مكتب الضمان الاجتماعي للعائلات

سوف نتحدث في هذا المنشور عن الكيفية التي يدعم بها مكتب الضمان الاجتماعي العائلات التي لديها أطفال.

الدعم الذي يقدمه مكتب الضمان الاجتماعي يسمح للأبوين بالبقاء في البيت مع طفلهما في الأشهر الأولى من حياته.

سوف يتم التطرق بتفصيل في الصفحات الموالية إلى أنواع الدعم المالي التي يقدمها مكتب الضمان الاجتماعي للأسر ذات الأطفال خلال فترة الحمل و بعد الولادة. يوضح المنشور أيضًا كيف يتم دعم و تعويض المصاريف الناجمة عن رعاية الطفل.

تجدون في نهاية هذا المنشور معلومات حول كيفية تقديم طلب الاستفادة من أنواع الدعم التي يقدمها مكتب الضمان الاجتماعي للعائلات التي لديها أطفال.

هذا المنشور يتناول معطيات سنة 2021.

يمكنكم الحصول على المزيد من المعلومات على الأنترنت حول تأثير جائحة كورونا على الدعم الذي يقدمه مكتب الضمان الاجتماعي.

للمزيد من المعلومات على الأنترنت و عبر الهاتف
تجدون المزيد من التفاصيل حول الدعم الذي يقدمه
مكتب الضمان الاجتماعي باللغة الفنلندية المبسطة على العنوان
التالي
www.kela.fi/selkosuomi
المزيد من التفاصيل حول الدعم الذي يقدمه مكتب الضمان
الاجتماعي للأسر ذات الأطفال باللغة الفنلندية على العنوان التالي
www.kela.fi/lapsiperheet

للاستفسار المرجو الاتصال بالرقم التالي
020 692 206

ما هي أنواع الدعم التي يمكن للعائلة أن تحصل عليها؟

أنواع الدعم التي يقدمها مكتب الضمان الاجتماعي للعائلات التي لديها أطفال هي:

- معونة الأمومة Äitiysavustus
- التعويض اليومي للوالدين
- الدعم المالي للأمومة Äitiysraha
- دعم الأمومة الخاص
- الدعم المالي للأبوة
- البديل المالي للوالدين
- الدعم الإضافي للطفل Lapsilisä
- أنواع دعم رعاية الطفل:
- دعم رعاية الطفل بالبيت
- دعم الرعاية المرن
- دعم الرعاية بالقطاع الخاص
- الدعم المالي الجزئي لرعاية الطفل
- دعم الطفل المعاق والمريض
- دعم النفقة.

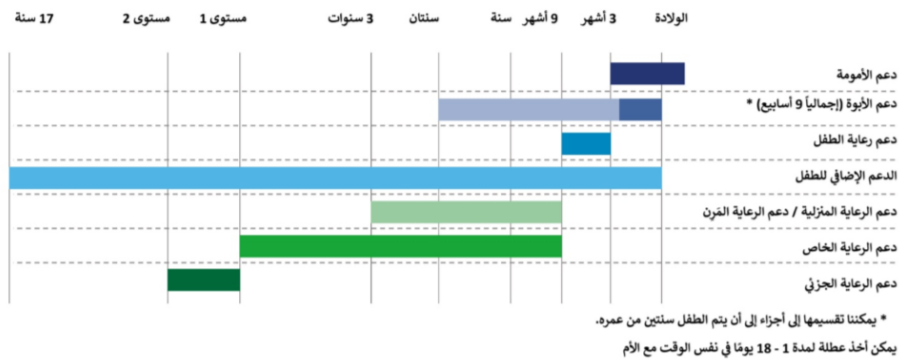
تأكد أيضًا من إمكانية حصولك على أنواع دعم أخرى من مكتب الضمان الاجتماعي.
الأنواع الأخرى هي على سبيل المثال: دعم السكن و دعم الطالب و دعم الخدمة العسكرية الإلزامية و دعم البطالة، وقد تم عرضها في منشورات مستقلة.

متى يمكن أن تحصل العائلة على الدعم؟

في الرسم البياني الموالي نتعرف على أنواع الدعم التي يدفعها مكتب الضمان الاجتماعي للعائلة عند ميلاد الطفل الأول و عند نموه.

عُمُرُ الطفل مبينٌ أسفل الرسم.

تبين المستطيلات الملونة المرحلة العمرية التي تحصل فيه العائلة على الدعم.

قبل ميلاد الطفل

إذا كنتِ تعتقدين أنكِ حامل، تَواصلي مع العيادة الاستشارية للأمومة و الطفل في بلدتك. خدمات العيادة الاستشارية مجانية.

تقدّم العيادة الاستشارية نصائح وإرشادات للأسرة خاصة بالولادة. بالإضافة إلى ذلك تتولى العيادة الاستشارية مراقبة صحة الأم و الطفل.

يجب على الأم أن تزور العيادة الاستشارية عند بداية الحمل من أجل الفحص قبل نهاية الأسبوع 18 من الحمل. عند نهاية هذا الفحص تحصل الأم على شهادة حملٍ و هي الشهادة التي تحتاجها الأسرة من أجل الاستفادة من دعم مكتب الضمان الاجتماعي.

من يحق له الحصول على دعم العائلات؟

يمكنكم أن تحصلوا من مكتب الضمان الاجتماعي على دعم العائلات التي لديها أطفال إذا كنتم من عداد الخاضعين لنظام الضمان الاجتماعي الفنلندي وتعيشون في فنلندا بشكل دائم. يمكن للأشخاص الآخرين أيضاً أن يحصلوا على ذلك إذا كانوا يعملون في فنلندا.

إذا كنتم قد عشتم خارج البلاد أو كنتم تعتمون الانتقال إلى الخارج تأكدوا من مكتب الضمان الاجتماعي مما إذا كان بإمكانكم الحصول على الدعم الذي يتم دفعه من مكتب الضمان الاجتماعي.

الانتقال إلى فنلندا أو من فنلندا يمكن أن يؤثر على الدعم الذي يدفعه مكتب الضمان الاجتماعي.

معونة الأمومة Äitiysavustus

يمكنك الحصول على دعم الأمومة بعد مضي 5 أشهر من الحمل. يمكنك طلب الحصول إما على صندوق الأمومة Äitiyspakkaus أو على مبلغ مالي قدره 170 يورو. يحتوي صندوق الأمومة على ملابس للرضيع وأغراض خاصة بالعناية به.

الدعم المالي للأمومة Äitiysraha

يمكن للأم أن تستفيد من عطلة الأمومة قبل شهرين على الأكثر من التاريخ المتوقع للولادة. الأمهات عادةً يبدأن في عطلة الأمومة تقريبًا شهرًا واحدًا قبل التاريخ المتوقع للولادة.

يتم دفع دعم الأمومة لمدة 105 أيام عمل رسمية أي 4 أشهر تقريبًا.

قدّم طلب الحصول على الدعم المالي للأمومة قبل شهرين من التاريخ المتوقع للولادة.

قبل تقديم الطلب راجعي ما إذا كنت تستحقين راتبًا عن عمل أثناء فترة عطلة الأمومة.

تذكّري أن تخبري ربّ العمل عن عطلة الأمومة قبل شهرين من بدايتها.

دعم الأمومة الخاص Erityisäitiysraha

إذا كنت تتعرضين في عملك إلى مواد كيميائية مشعة أو إلى أمراض معدية يمكنك البدء بعطلة الأمومة فوراً عند ثبوت الحمل.

في هذه الحالة تحصلين على دعم أمومة خاص.

عندما يوَلدُ الطفلُ

بعد الولادة يمكن للوالدين أن يمكثا في البيت مع الطفل.
يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعماً مالياً عن هذه المدة و هو الدعم الذي يضمن دخلاً للعائلة.

الدعم المالي للأمومة Äitiysraha

بعد ولادة الطفل تستمر عطلة الأمومة لدى الأم حوالي 3 أشهر. يتم دفع الدعم المالي للأمومة للأم عن هذه المدة.

الدعم المالي للأبوة Isyysraha

يمكن للأب أن يحصل على عطلة الأبوة لمدة 54 يوم عمل رسمي كحد أقصى، أي حوالي 9 أسابيع. يدفع مكتب الضمان الاجتماعي الدعم المالي للأبوة لفائدة الأب خلال فترة عطلة الأبوة.

يمكن للأب أن يأخذ عطلة الأبوة و يبقى في البيت مع الأم في نفس الوقت لمدة 1-18 يوم عمل رسمي أي 3 أسابيع.
يمكنك أن تبقى مع الأم في نفس الوقت لأربع فترات كحد أقصى.

بعد أن تكون قد أخذت عطلة لمدة 18 يوم عمل رسمي يمكنك أن تأخذ أيضاً عطلة إضافية لمدة 36 يوم عمل رسمي. يمكنك أن تأخذها عندما يتوقف دفع البديل المالي للوالدين Vanhempainraha. يمكنك أن تأخذ العطلة لفترة متصلة أو على مرحلتين.

إذا كنت لم تستفد بعد من أية عطلة فيمكنك أخذ 54 يوم دفعة واحدة.

إذا رُزقت العائلة بتوأم فإن مكتب الضمان الاجتماعي يدفع البديل النقدي للأبوة لمدة 18 يوم إضافية.
يمكن للأبوين أخذ هذه الأيام معاً في نفس الوقت أو في فترة ما بعد توقف البديل المالي للأبوين.

يتم أخذ عطلة الأبوة قبل بلوغ الطفل سنتين 2.
 يمكنك أن تطلب الحصول على دعم لأبوة بآثر رجعي.
 فم بتقديم طلب الحصول على دعم لأبوة قبل بلوغ الطفل سن عامين 2 و شهرين 2.

فم بإخبار رب العمل بعطلة الأبوة قبل شهرين من بدايتها.
 في حالة ما إذا كانت عطلتك تستغرق من 1 - 12 يومًا إداريًا فقط فإنه يكفيك إخبار رب العمل بذلك قبل شهر واحد.

يمكنك أيضًا طلب الحصول على دعم الأبوة حتى ولو كنت مثلًا عاطلاً عن العمل أو تمارس عملاً حرًا أو تملك شركة أو كنت طالبًا.

البدل المالي للوالدين Vanhempainraha

يمكن للأم أو للأب أن يبدأ أحدهما بعطلة رعاية الطفل. يمكنهما أيضاً أن يأخذاها بالتناوب.

تستغرق عطلة رعاية الطفل مدة 158 يوم عمل رسمي أي حوالي نصف سنة. يدفع مكتب الضمان الاجتماعي عن هذه الفترة البدل المالي للوالدين. عندما يتوقف دفع هذا التعويض النقدي يكون الطفل قد بلغ سن 9 أشهر.

إذا رزقت العائلة بتوأم فإن مكتب الضمان الاجتماعي يدفع البدل النقدي للوالدين لمدة 60 يوماً إضافياً، أي تقريباً 10 أسابيع إضافية.

إذا كانت الأم تعتني بالطفل لوحدها فإن بإمكانها أن تستفيد من عطلة رعاية الطفل لفترة أطول. يمكنها أن تحصل على البدل اليومي للوالدين لمدة 54 يوم عمل رسمي أي تقريباً ما يعادل 9 أسابيع إضافية. يُشترط في ذلك عدم ثبوت أبوة الطفل و عدم توفر الأم على زوج يمكنه الحصول على التعويض اليومي للأب.

يجب أن تُجري الأم بعد الولادة فحصاً طبياً و تُدلي أمام مكتب الضمان الاجتماعي بشهادةٍ طبيةٍ تثبت إجراء الفحص بعد الولادة. لابد من هذه الشهادة من أجل الحصول على البدل اليومي للوالدين.

يجب تقديم طلب الحصول على التعويض اليومي للوالدين شهراً واحداً قبل بداية العطلة.

يمكن للأبوين أيضاً أن يُزاولا عملاً جزئياً و يتناوبا على رعاية الطفل. في هذه الحالة فإن مكتب الضمان الاجتماعي يدفع التعويض اليومي للوالدين إلى كلا الأبوين.

ما هو مقدار الدعم الذي يمكن الحصول عليه؟

يتم حساب مقدار التعويض اليومي للأم و دعم الأمومة الخاص و التعويض اليومي للأب و التعويض اليومي للوالدين بناءً على المداخيل السنوية لكلٍ منهما.
المقصود بالدخل السنوي هو مدخول 12 شهرًا.

لكي يحق لك الحصول على الدعم اعتباراً من شهر أيار مايو 2021 يقوم مكتب الضمان الاجتماعي بحساب مقدار الدعم حسب الدخل الذي حصلت عليه في الفترة من 1.4.2020 - 31.3.2021.

يكون الدعم دائماً أقل من الراتب. عادةً هو 70% من الدخل.

عادةً يتم دفع الدعم عن ستة أيام في الأسبوع.

إذا كنت تحصل أثناء عطلة رعاية الطفل على راتب فإن مكتب الضمان الاجتماعي يقوم بدفع الدعم إلى رب العمل.

يتأثر مقدار الدعم أيضًا بما إذا كنت طالبة أو مريضة أو عاطلاً عن العمل. الحد الأدنى للبدل اليومي هو 29,05 يورو في اليوم و هو المبلغ الذي يحصل عليه الطالب مثلاً.

يتم خصم الضريبة من التعويض اليومي للوالدين.

يتم احتساب أيام عطلة الأمومة أو الأبوة أو عطلة رعاية الطفل في حساب التقاعد و العطلة السنوية للعامل.

دعم الآباء بالتبني

يدعم مكتب الضمان الاجتماعي الآباء بالتبني تقريباً بنفس الطريقة التي يدعم فيها الآباء البيولوجيين.

لا يمكن للآباء بالتبني أن يحصلوا على البديل المالي للأمومة، لكنهم يستطيعون الحصول على التعويض اليومي للوالدين لمدة أطول من المعتاد. يمكنك الحصول على التعويض اليومي للأب منذ اليوم الذي تبدأ فيه رعايتك للطفل بالتبني.

يمكن للأب بالتبني أن يحصل على عطلة الأبوة شأنه في ذلك شأن الآباء الآخرين.

إذا تبنت طفلاً من خارج البلاد يمكنك تقديم طلب الحصول على دعم مالي من مكتب الضمان الاجتماعي للحصول على دعم لتكاليف التبني.

بطاقة الضمان الاجتماعي

عندما يولد الطفل في فنلندا تنتقل المعلومات عن ولادته مباشرة من المشفى إلى سجل البيانات السكانية ومن هناك إلى مكتب الضمان الاجتماعي.

يحصل الطفل على رقم الضمان الاجتماعي.

عندما يحصل الطفل على اسم يقوم مكتب الضمان الاجتماعي بإرسال بطاقة الضمان الاجتماعي للطفل إلى البيت و هي بطاقة تأمين صحي.

الدعم الإضافي للطفل Lapsilisä

يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعماً إضافياً عن كل طفل. يستمر الدفع إلى غاية الشهر الذي يكمل فيه الطفل 17 سنة.

يتم دفع الدعم الإضافي للطفل حسب عدد الأطفال على الشكل التالي:

- حوالي 95 يورو في الشهر عن الطفل الأول
- حوالي 105 يورو في الشهر عن الطفل الثاني
- حوالي 134 يورو في الشهر عن الطفل الثالث
- حوالي 163 يورو في الشهر عن الطفل الرابع
- حوالي 183 يورو في الشهر عن الطفل الخامس وعن كل طفل بعده.

إذا كان أحد الوالدين هو الوصي الوحيد على الطفل فإنه يحصل على علاوة قدرها 63 يورو في الشهر عن كل طفل.

الدعم الإضافي للطفل غير خاضع للضريبة.

يتم عادة دفع الدعم الإضافي للطفل للأم أو للأب أو إلى ولي أمر آخر.

يمكنك أيضاً تقديم طلب الحصول على الدعم الإضافي للطفل في نفس الوقت الذي تقدم فيه طلب الحصول على التعويض اليومي للوالدين، أي التعويض اليومي للأم و دعم الأمومة الخاص و التعويض اليومي للأب و البديل المالي للوالدين.

أشكال دعم رعاية الطفل

بعد انقضاء عطلة الأبوين يمكنكم:

- رعاية الطفل بالمنزل و تحصلون على دعم الرعاية المنزلية
- رعاية الطفل من طرف مربية أو في دار حضانية خاصة و تحصلون على دعم الرعاية المنزلية أو دعم الرعاية الخاصة.
- مزاولة الشغل لمدة لا تتجاوز 30 ساعة في الأسبوع و تحصلون على بدل الرعاية المرن.
- وضع الطفل في دار الحضانية التابعة للبلدية.

عطلة الرعاية المنزلية

بعد انقضاء عطلة الأبوين يمكن لأحدهما أن يستفيد من عطلة غير مدفوعة الأجر من أجل العناية بالطفل في المنزل إلى أن يبلغ الطفل 3 سنوات.

يجب إخبار رب العمل بنية أخذ عطلة الرعاية المنزلية قبل شهرين على الأقل من تاريخ بدايتها.

دعم الرعاية المنزلية Kotihoidon tuki

يمكن تقديم طلب الحصول على دعم الرعاية المنزلية للطفل إذا كانت رعاية الطفل البالغ من العمر أقل من 3 سنوات تتم في مكان آخر غير الروضة التابعة للبلدية في البيت مثلاً.
المربي قد يكون أحد الوالدين أو غيرهما مثل أحد الجدّين أو مربية مقابل أجر.

لا يمكن الحصول على دعم الرعاية المنزلية إذا كان الطفل يذهب إلى روضة تابعة للبلدية.

يتضمن دعم الرعاية المنزلية للطفل دعم الرعاية ودعم الرعاية الإضافي.

دعم الرعاية هو:

- حوالي 343 يورو في الشهر عن طفل واحد تحت 3 سنوات
- 103 يورو في الشهر عن كل طفل آخر تحت 3 سنوات
- حوالي 66 يورو في الشهر عن كل طفل فوق 3 سنوات لكنه تحت سن التعليم المدرسي.

يتم الحصول على دعم الرعاية الإضافي فقط عن طفل واحد، وهو على الأكثر 184 يورو في الشهر حسب دخل الوالدين.

دعم الرعاية المنزلية هو دخل خاضع للضريبة.

بعض البلديات يدفع دعم البلدية Kuntalisä زيادةً على دعم الرعاية المنزلية. يجب عليك أن تسأل مكتب الضمان الاجتماعي أو البلدية هل يمكنك الحصول عليه.

دعم الرعاية في القطاع الخاص

يمكنك أن تحصل على دعم الرعاية في القطاع الخاص إذا كان طفلك يتلقى رعاية من قبل مربيةٍ مقابل أجر أو في حضانهٍ تابعة للقطاع الخاص.

يُشترط في ذلك أن يكون طفلك تحت سن التعليم المدرسي. لا يمكن الحصول على هذا الدعم إذا كان طفلك في روضة تابعة للبلدية.

يتضمن دعم الرعاية في القطاع الخاص دعم الرعاية ودعم الرعاية الإضافي، كما أن بلديتك من الممكن أن تدفع دعم بلدية إضافي.

قيمة دعم الرعاية حوالي 175 يورو في الشهر.

في حالة ما إذا كان الطفل في سن التعليم التحضيري ولا يكون في الحضانه طوال اليوم فإن قيمة الدعم هي حوالي 64 يورو.

بالإضافة إلى دعم الرعاية المنزلية يمكن الحصول على دعم الرعاية الإضافي بقيمة 147 يورو في الشهر على الأكثر حسب الدخل.

إذا كنت تحصل على دعم رعاية منزلي أقل فإن دعم الرعاية الإضافي يكون أيضًا أقل.

يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم الرعاية في القطاع الخاص للمربية مقابل أجر أو لدار حضانه خصوصية.

إن دعم الرعاية في القطاع الخاص هو دخلٌ خاضع للضريبة.

الدَّعم المَرِن للرعاية المنزلية Joustava hoitoraha

يمكنك الحصول على الدعم المرن للرعاية المنزلية إذا كنت تشتغل على الأكثر 30 ساعة في الأسبوع وتعتني بطفلك في الوقت المتبقي. يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم رعاية مرن عن رعاية الطفل دون سن الثالثة من العمر.

يستطيع كلا الوالدين أن يحصلوا على دعم الرعاية المنزلية المرن. حينها يجب على كلٍّ منهما أن يشتغل فترةً أقل من المعتاد. يجب عليهما أن يتناوبا على العناية بالطفل في أوقات أو أيامٍ مختلفة.

يتم دفع دعم الرعاية المنزلية المرن بناءً على مدة العمل. يمكن أن يكون دعم الرعاية المنزلية إما حوالي 244 يورو في الشهر أو حوالي 162 يورو في الشهر حسب متوسط مدة عملك في الأسبوع.

يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم الرعاية المنزلية المرن عن طفل واحد فقط. لا يمكن دفعه عن عدة أطفال في نفس الوقت.

دعم الرعاية المنزلية المرن هو دخل خاضع للضريبة.

دعم الرعاية المنزلية الجزئي Osittainen hoitoraha

يمكنك الحصول على دعم الرعاية المنزلية الجزئي إذا كنت تعمل 30 ساعة في الأسبوع كحد أقصى بسبب رعاية الطفل.
يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم الرعاية المنزلية الجزئي عن الطفل الذي يدرس في الصف الأول و الثاني في المدرسة.

دعم الرعاية المنزلية الجزئي هو حوالي 98 يورو في الشهر و هو دخل خاضع للضريبة.

إذا مرضَ الطفلُ

إذا مرض طفلك يمكنك أن تأخذه إلى المركز الصحي أو إلى عيادة خاصة. يدفع مكتب الضمان الاجتماعي جزءاً من تكاليف العيادة الخاصة. بالإضافة إلى ذلك فإن مكتب الضمان الاجتماعي يدفع جزءاً من ثمن الدواء. لا يدفع مكتب الضمان الاجتماعي تكاليف العلاج في المركز الصحي.

الرعاية المنزلية المؤقتة

إذا مرض الطفل الذي لم يبلغ 10 سنوات من عمره بنزلة برد مثلاً يمكنك أن تأخذ عطلة من العمل من أجل العناية به. هذا ما يسمى عطلة رعاية منزلية مؤقتة. يمكنك أن تعتي بالطفل لمدة 4 أيام كحد أقصى. عادةً يدفع رب العمل الأجرة عن أيام الرعاية المنزلية المؤقتة. مكتب الضمان الاجتماعي لا يدفع دعمًا عن هذه الفترة.

رعاية الطفل المصاب بمرض صعبٍ أو الطفل المعاق

يدعم مكتب الضمان الاجتماعي رعاية الطفل المصاب بمرض صعبٍ أو الطفل المعاق. أشكال دعم وخدمات مكتب الضمان الاجتماعي هي:

- دعم رعاية منزلية خاص للأم أو الأب الذي يعتني بطفلٍ تحت 16 سنة من العمر.
- دعم الإعاقة للطفل تحت 16 سنة
- دعم التأهيل الطبي المُعَدَّد.

دعم النفقة Elatustuki

إذا حدث طلاق بين الأبوين فإن الأطفال عادة يعيشون مع أحدهما. عندها تكون النفقة واجبةً على أحد الوالدين الذي لا يعيش الأطفال معه. الوالد الذي لا يسكن مع الأطفال هو المُلزم بالنفقة.

في بعض الأحيان لا يدفع الشخص الملزم بالنفقة النفقة أو قد يكون غير موجودٍ أصلاً. عندها يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم النفقة للوالد الذي يسكن عنده الطفل.

يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم النفقة في الحالات التالية:

- إذا لم يدفع الوالد الملزم بالنفقة النفقة.
  - إذا كانت النفقة التي يدفعها الوالد الملزم بالنفقة أقل من دعم النفقة بسبب وضعه المالي.
  - إذا كان الطفل بالتبني يعود لأحد الوالدين فقط.
  - إذا لم يتم إثبات نسب والد الطفل.
  - تم إثبات نسب والدَي الطفل، ولكن لم تتم المصادقة على قيمة النفقة.
- دعم النفقة للطفل الواحد هي حوالي 167 يورو في الشهر.
دعم النفقة لا يخضع للضريبة.

معلومات للملزمين بالنفقة

إذا كان مكتب الضمان الاجتماعي يدفع دعم النفقة فإنه يقوم باسترجاع مبالغ النفقة غير المدفوعة ممن هو ملزم بالنفقة. هذا يسمى دَين النفقة.

إذا كانت ظروفك المالية لا تسمح لك بتسديد دين النفقة بسبب وضعك المالي يمكنك تقديم طلب الإعفاء من الدفع من مكتب الضمان الاجتماعي.

تقديم الطلبات والدفع

قم بتقديم طلبات الحصول على جميع أنواع التعويضات العائلية من خلال الرابط التالي:

www.kela.fi/asiointi

تأكد من الوثائق التي يجب أن تكون مُرفقةً بالطلب. يمكنك إرسال المرفقات عن طريق الإنترنت. يمكنك أيضاً أن تقدم الطلبَ بواسطة استمارة ورقية تحصل عليها من مكتب الضمان الاجتماعي ومن الإنترنت على العنوان التالي:

www.kela.fi/lomakkeet

إذا اخترت تقديم الطلب بواسطة استمارة ورقية المرجو إرسالها بالبريد إلى مكتب الضمان الاجتماعي.

العنوان البريدي لمكتب الضمان الاجتماعي هو:

Kela

PL 10

KELA 00056

يمكنكم أيضاً إنجاز أغلب معاملاتكم لدى مكتب الضمان الاجتماعي عبر الهاتف.

بعد انتهاء مكتب الضمان الاجتماعي من دراسة طلبكم يتم إرسال القرار إلى بيتكم. تجدون في القرار قيمة الدعم والتعليقات التي بُنيَ عليها القرار وتاريخ دفع الدعم. سوف تتوصلون بالقرار حتى في حالة رفض طلبكم.

يدفع مكتب الضمان الاجتماعي دعم الأمومة ودعم الأبوة ودعم الرعاية المنزلية إلى الحساب البنكي لأحد الوالدين. يتم تحويل المبلغ إلى الحساب البنكي عادةً كل 4 أسابيع.

الدعم الإضافي للطفل يتم دفعه لأحد الوالدين أو لشخص آخر مسؤول عن رعاية الطفل عادةً في يوم 26 من كل شهر.

يتم دفع الدعم قبل الموعد في حالة ما إذا كانت الأبنائك مقفلة أو في حالة ما إذا صادف يوم الدفع يوم عطلة رسمية.

قم بالإبلاغ عن أي تغيير في وضعك

إذا حدثت تغيرات في أوضاعك الحياتية فإن ذلك يمكن أن يؤثر على الدعم الذي تتلقاه من مكتب الضمان الاجتماعي.

يمكن أن يكون التغيير مثلاً في ما يتعلق بالسكن، أو الدخل، أو العمل، أو العائلة.

تذكّر أن تُبلغ مكتب الضمان الاجتماعي بأي تغيير. يمكن القيام بذلك عن طريق الإنترنت أو الهاتف أو في المكتب.

أنت مسؤولٌ عن التأكد من أن مكتب الضمان الاجتماعي يتوفر على المعلومات الصحيحة المتعلقة بك. هكذا يمكن لمكتب الضمان الاجتماعي دفع القيمة الصحيحة للدعم.

في حالة وجود خطأ ما في القرار

إذا كنت ترى بأن هناك خطأ ما في قرار مكتب الضمان الاجتماعي فبإمكانك الطعن فيه.

إرشادات كيفية تقديم الطعن تجدها مُرفقةً بالقرار.

إذا كان لديك أي استفسار يمكنك أولاً أن تتواصل مع مكتب الضمان الاجتماعي.

يمكنكم إنجاز المعاملات التالية عبر البوابة الإلكترونية:

- تقديم طلبات الحصول على الدعم
- إرسال الوثائق المرفقة
- الاطلاع على وضعيتك طلبك
- إرسال رسائل إلى مكتب الضمان الاجتماعي
- الإخبار بأي تغيير
- طلب وقف الدعم.

عبر الهاتف

020 692 210	السكن
020 692 202	التقاعد
020 692 205	التأهيل ودعم الإعاقة
020 634 0200	الحالات الدولية
020 692 209	الدراسة و الخدمة العسكرية
020 634 4940	استخلاص الديون
020 692 204	المرض و البطائق
020 692 207	الدعم المعيشي
020 692 210	البطالة
020 692 206	الأبوة و الأمومة

إحجز موعدًا

يمكنك أن تحجز موعدًا للخدمة الهاتفية أو للمكتب عن طريق الرابط التالي:

www.kela.fi/varaa-aika

يتم تحديث منصة حجز المواعيد. بعد التحديث سوف يتحتم عليك تسجيل الدخول من أجل حجز موعد. تسجيل الدخول يتم بواسطة المعلومات المصرفية خدمة التأكيد بواسطة الهاتف المحمول.

هكذا يخدم مكتب الضمان الاجتماعي

عبر الأنترنت

قم بالاطلاع على أنواع دعم مكتب الضمان الاجتماعي باللغة الفنلندية المبسطة عبر:

www.kela.fi/selkosuomi

أطلب النصح و التوجيه:

www.kela.fi/kysykelasta

قُم بحساب قيمة الدعم من هنا:

www.kela.fi/laskurit

قم بإنجاز معاملتك عبر البوابة الإلكترونية:

www.kela.fi/asiointi

يجب أن يتم تسجيل الدخول إلى الخدمة الإلكترونية. تحتاج إلى المُعرفات المصرفية أو خدمة تأكيد بواسطة الهاتف المحمول.

في المكتب

راجع عناوين فروع مكتب الضمان الاجتماعي و أوقات دوامها من خلال الرابط التالي:

www.kela.fi/toimistot

هل تحتاج إلى ترجمة شفوية؟ إذا كنت لا تتحدث اللغة الفنلندية ولا السويدية و لا الإنجليزية يمكنك أن تطلب ترجمة شفوية من خلال الرابط التالي:

www.kela.fi/tulkkaus

الخدمة باللغة الصامية:

www.kela.fi/saame

الضمان الاجتماعي باللغة الفنلندية المبسطة

روابط صفحات اللغة الفنلندية المبسطة:
www.kela.fi/selkosmi

المنشورات باللغة الفنلندية المبسطة هي:

التقاعد وأنواع الدعم الأخرى للمتقاعد
التعويضات العائلية
الانتقال إلى فنلندا أو الانتقال من فنلندا إلى الخارج
التعليم والخدمة العسكرية الإلزامية
المرض والعلاج
الدعم المعيشي
البطالة
الدعم العام للسكن

يمكن الحصول على المنشورات من مكتب الضمان الاجتماعي
المنشورات بلغات أخرى على الرابط التالي:

www.kela.fi/muutkielet

SELKO

Edisiön vuosi 2021